

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM A.Ő.
(a member of HLB International)

2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

26.12.2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin
36 ncı maddesi geređince düzenlenmiştir.

İÇİNDEKİLER

A. SUNUŞ.....	3
1. ŞİRKET'İN HUKUKİ YAPISI VE ORTAKLARI HAKKINDA BİLGİ.....	4-5
1.1 Hukuki Yapı.....	4
1.2 Ortaklık Yapısı.....	4-5
2. KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER HAKKINDA BİLGİ.....	5-6
3. ŞİRKET'İN İÇİNDE YER ALDIĞI DENETİM AĞI İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	6-7
4. İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER.....	7
5. ORGANİZASYON YAPISI.....	8-9
6. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ.....	9
7. ŞİRKET'İN BİR ÖNCEKİ YILDA DENETİM HİZMETİ VERDİĞİ KAYIK'LER.....	9
7.1 Sermaye Piyasası Kanunu Kapsamındaki Şirketler.....	9
7.2 BDDK'nın Düzenleme ve Denetimine Tabi Şirketler.....	9
8. DENETÇİLERİN SÜREKLİ EĞİTİMİNE İLİŞKİN İZLENEN POLİTİKA.....	9-10
9. BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUM.....	10
10. ŞİRKET'İN FİNANSAL BİLGİLERİ.....	11
11. SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRME ESASLARI.....	12
12. KALİTE KONTROL SİSTEMİ.....	12-34
12.1 Kaliteye İlişkin Liderin Sorumlulukları.....	13-14
12.2 İlgili Etik Hükümler.....	14-18
12.2.1 İlgili Etik Hükümlere Uygunluk.....	14
12.2.2 Bağımsızlık.....	15-18
12.3 Müşteri İlişkinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devamı.....	18-21
12.4 İnsan Kaynakları	21-24
12.5 Denetimin Yürütülmesi.....	24-31
12.6 İzleme.....	31-33
12.7 Kalite Kontrol Sistemi'nin Belgelendirilmesi.....	33-34
13. DİĞER HUSUSLAR.....	34

**HLB SAYGIN
BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.**

*HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU*

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
(a member of HLB International)**

2017 YILINA İLİŞKİN ŞEFFAFLIK RAPORU

İşbu Rapor, 26 Aralık 2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 36 ncı maddesi uyarınca; bir takvim yılında kamu yararını ilgilendiren kuruluşların (KAYİK) denetimini yapmış denetim kuruluşlarının, ilgili takvim yılını müteakip, dördüncü ayın sonuna kadar, yıllık şeffaflık raporunu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’na bildirmeleri ve kendi internet sitelerinde yayımlamaları gereği nedeniyle düzenlenmiştir.

İstanbul, 26 Nisan 2018

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
(a member of HLB International)

Servet EYÜPGİLLER, YMM
Yönetim Kurulu Başkanı

3

1. ŞİRKET'İN HUKUKİ YAPISI VE ORTAKLARI HAKKINDA BİLGİ

1.1 Hukuki Yapı

Şirket, 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu çerçevesinde hizmet vermek üzere, 9 Şubat 1995 tarihinde İzmir'de kurulmuştur. Anonim Şirket statüsündedir. Şirket'in, 1444 Sokak No: 8/5 35220 Alsancak/İzmir adresinde kayıtlı merkez adresi, 22 Ekim 2013 tarihinde Barbaros Bulvarı No: 81/1 34022 Beşiktaş/İstanbul olarak değişmiştir.

Şirket, 9 ortağı ve kadrosundaki uzman personeli ile İstanbul merkez ofisinde bağımsız denetim ve danışmanlık hizmetleri vermektedir.

Şirket'in amacı; Ana Sözleşmesi'nde de açıklandığı gibi, bankaların ve diğer mali kuruluşların mali durumlarının gözetimini ve denetimini yapmak, yetkili mercilerce gerek gösterildiği takdirde, menkul kıymet ihraç eden Anonim Şirketlerin mali yapılarıyla ilgili denetimler ile Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki diğer denetimleri yapmak, şirketlerin mali tablolarını ilgili mali mevzuat hükümleri, muhasebe ilkeleri ve bağımsız denetim standartları açısından değerlendirmektir.

Şirket; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) verdiği yetkiyle, bankalarda ve diğer mali kuruluşlarda Finansal Denetim yapacak Denetim Kuruluşları arasında bulunmaktadır. Ayrıca, Sigorta Şirketleri denetimi yetkisi de almıştır.

Şirket; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından 14 Ocak 2014 tarihinden itibaren, mevzuatta belirtilen bütün alanlarda devamlı olarak denetim yapmaya yetkili kılınmış bulunmaktadır. Şirket, bu denetim amaçları doğrultusunda; konusuna giren alanlarda hizmet işletmeciliği, her tür yatırım, her tür araştırma yapar, yaptırır ve yayımlar, sözleşmeler yapar. Ayrıca, bu hususta da taahhüde girer.

1.2 Ortaklık Yapısı

Kurucu ortak Servet Eyüpgiller, 1990 yılından beri Yeminli Mali Müşavir, Denetçi ve Danışman olarak çalışmakta iken, üçü öğretim üyesi, diğer ikisi ise Maliye Hesap Uzmanı ve Bankalar Yeminli Murakıbi olan 5 ortağın katılımıyla 1995 yılında şirketleşmiştir.

Şirket'in 220.000,- TL olan ödenmiş sermayesi 10 Aralık 2014 tarihinde 400.000,- TL'ye yükseltilmiştir. Şirket'in sermayesi, her biri 0,10 TL nominal değerinde olan 4.000.000 adet hisseden oluşmaktadır.

Kurucu ortağımız Servet Eyüpgiller, 3 Ocak 2017 tarihinde bir adet hissesini, denetim kadromuzda bulunan Ömer Özbaniça'ya devretmiştir.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihi itibariyle ortaklık yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Sıra	Adı ve Soyadı	Hisse Oranı (%)	Hisse Tutarı (TL)
1	Servet Eyüpgiller	0,54956403	219.825,61
2	Servet Gür Eyüpgiller	0,45000000	180.000,00
3	Hayati Ecer	0,00043447	173,79
4	Muhsin Yener Gürmen	0,00000025	0,10
5	İsmet Tuğul	0,00000025	0,10
6	Ahmet Şatıroğlu	0,00000025	0,10
7	Veysel Yerebasmaz	0,00000025	0,10
8	Nihat Haluk Bilge	0,00000025	0,10
9	Ömer Özbanıça	0,00000025	0,10
	Ödenmiş Sermaye Toplamı	100%	400.000,00

Ortaklık yapısı, 7'si Yeminli Mali Müşavir, 2'si Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ünvanını haiz 9 ortakdan oluşmaktadır.

2. KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER HAKKINDA BİLGİ

Şirket'in, 31 Aralık 2017 tarihi itibariyle kilit yöneticileri ve Sorumlu Denetçilerinin listesi aşağıdaki gibidir;

Sıra	Adı ve Soyadı	Mesleki Ünvanı	Şirket'teki Görevi	Şirket'teki Statüsü	KGK Ünvanı	KGK Sicil Numarası
1	Servet Eyüpgiller	YMM	Yönetim Kurulu Başkanı	Kilit Yönetici	Sorumlu Denetçi (KAYİK Dahil)	BD/2014/05251
2	Servet Gür Eyüpgiller	SMMM	Yönetim Kurulu Başkan Yrd.	Kilit Yönetici	Sorumlu Denetçi (KAYİK Hariç)	BD/2014/08459
3	Hayati Ecer	YMM			Sorumlu Denetçi (KAYİK Dahil)	BD/2014/05252
4	Muhsin Yener Gürmen	YMM	Yönetim Kurulu Üyesi		Sorumlu Denetçi (KAYİK Dahil)	BD/2014/05253
5	Nihat Haluk Bilge	SMMM	Yönetim Kurulu Üyesi		Denetçi	BD/2015/12249
6	İsmet Tuğul	YMM			Sorumlu Denetçi (KAYİK Dahil)	BD/2013/02298

Yönetim Kurulu Başkanı ve Sorumlu Denetçi Servet Eyüpgiller, bankalar ve finansal kuruluşlarda denetim elemanı, çeşitli fakülte ve yüksekokullarda ise, öğretim üyesi olarak çalışmış, ayrıca, 5 yıl Avukatlık yapmıştır. Bu alanlardaki toplam tecrübesi 50 yılın üzerinde bulunmaktadır.

*HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU*

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Sorumlu Denetçi Servet Gür Eyüpgiller, 2009 yılından bu yana; inşaat, enerji ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların bağımsız denetiminde, Denetçi ve Ekip Sorumlusu olarak çalışmıştır. 2015 Şubat ayından bu yana Şirket'in denetim kadrosunda yer almakta olup, 2016 yılında KAYİK Hariç, Sorumlu Denetçi unvanını almıştır.

Sorumlu Denetçiler Hayati Ecer ve Muhsin Yener Gürmen, yıllarca bankalar ve finansal kuruluşlarda denetim elemanı ve yüksekokullarda öğretim görevlisi olarak çalışmışlardır.

Sorumlu Denetçi İsmet Tuğul, bankalar ve finansal kuruluşlarda denetim elemanlığı, üst yöneticilik ve danışmanlık yapmıştır. 2017 yılında KAYİK Dahil, Sorumlu Denetçi unvanını almıştır.

Denetçi Nihat Haluk Bilge, banka müfettişliği, şirketlerde üst yöneticilik ve danışmanlık yapmıştır.

Yönetim Kurulu Başkanı Servet Eyüpgiller ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Servet Gür Eyüpgiller; Şirket'i, münferiden ve tek imzayla, en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkilidir. Yönetim Kurulu Üyeleri Muhsin Yener Gürmen, Nihat Haluk Bilge, Sorumlu Denetçiler Hayati Ecer ve İsmet Tuğul'un; Şirket'i, herhangi bir borç ve taahhüt altına sokmayan işlemlerde, müşterek imzaları ile temsile, denetledikleri şirketlerin denetim raporlarını ve bunlarla ilgili yazışmaları münferiden imzalayabilme yetkisi bulunmaktadır.

3. ŞİRKET'İN İÇİNDE YER ALDIĞI DENETİM AĞI İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket, kurulduğu 1995 yılından bu yana, merkezi Londra'da bulunan uluslararası muhasebe ve danışmanlık firması HLB International'ın Türkiye üyeliğini yapmaktadır.

Anlaşma şartları, esas olarak üye şirketin, HLB International tarafından benimsenmiş politika ve prosedürleri oluşturmasını, korumasını ve uygulamasını gerektirir. Aynı kapsamda, Şirket'in, faaliyetlerini sürdürürken ilgili mesleki ve etik kurallara uymasını zorunlu kılar. HLB International'a üyeliğimiz, kusursuz, tutarlı ve yüksek kalitede hizmet verme olanağını güçlendirir ve riski azaltmaya yardımcı olur.

1969 yılında kurulan HLB International, Dünya çapında profesyonel muhasebe ve denetim firmalarını bir çatı altında organize eden uluslararası bir firmadır. HLB International, müşterilerine bağımsız denetim, vergi, muhasebe, yönetim danışmanlığı, risk yönetimi, bilgi teknolojileri ve diğer ilgili konularda geniş bir hizmet yelpazesi sunar.

2017 yılı rakamlarına göre, HLB International, muhasebe ve denetim ağı halinde 150 ülkede 2.195 ortak ve 22.805 uzman personel ile 700 ofiste hizmet vermektedir. Global cirosu 2,37 milyar ABD Doları olan HLB International, alanında Dünya'nın 12. büyük firmasıdır.

HLB International, 2002 yılında Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) bünyesinde kurulan uluslararası denetim ve muhasebe firmaları birliğine (Forum of Firms - FOF) tam üye olmuştur.

HLB International, Bağımsız Denetim Standartları'nın (BDS) uygulanmasına ve belli başlı etik kuralların karşılanmasına yönelik Dünya çapında koordine edilmiş kalite güvencesi programını tamamladığını ilan ettikten sonra, Forum of Firms asil üyeliğine ilk kabul edilenler arasında yer almıştır.

Forum of Firms, uluslararası denetim ve muhasebe firmaları tarafından oluşturulmuş bir birliktir. Forum'un Aralık 2017 itibarıyla 27 üyesi bulunmaktadır. Bu firmalar, hali hazırda kendi ulusal sınırları içinde finansal tabloların denetimi faaliyetini gerçekleştirmektedirler. FOF'nin amacı, Dünya çapında

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

finansal raporlama ve denetim faaliyetlerinde, tutarlı ve yüksek kalite standartlarının gelişimini desteklemektir. FOF çalışmalarını, aynı zamanda da, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) da bir komitesi olan, Sınırlar Ötesi Denetçiler Komitesi-Transnational Auditors Committee (TAC) aracılığı ile yürütmektedir. Bu Komite'nin üyeleri, FOF üyeleri tarafından atanmaktadır.

HLB International, tam üyelik statüsünü kazanma sürecinde, Forum'un üye firmalardan talep ettiği aşağıda belirtilen koşulları yerine getirme taahhüdünde bulunmuştur:

- Uluslararası düzeyde denetim faaliyetlerini yürütebilmek için, uygulamaya yönelik, International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) tarafından yayımlanan Uluslararası Denetim Standartları (ISA) temelinde politikalara ve metodolojilere (yöntemlere) sahip olmak.
- Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun Profesyonel Muhasebeciler için Etik Kurallar Kod'u (IFAC Code of Ethics for Professional Accountants) ve ulusal düzeydeki etik kurallar ve uyumlu politikalara ve metodolojilere sahip olmak.

HLB International'in denetimlerdeki uygulama sistemi; HLB International'in üyesi olan diğer ülkelerdeki temsilcilerinden en az bir Sorumlu Denetçi, üç yılda bir belirli bir program dahilinde, üye firmaları ziyaret etmekte ve denetim raporlarını uluslararası standartlarda denetleyip, özel bir rapora bağlayarak, A, B ve C kalite puanı vermektedir. 2016 yılında yapılan denetim dahil olmak üzere, şimdiye kadar yapılan HLB International denetimlerinde, kalite puanımız hiçbir zaman B'nin altına düşmemiştir. HLB International üyelik gerekliliklerini ve kalite süreçlerini yerine getiremeyen üye şirketlerin HLB International çatısından çıkarılması söz konusudur.

4. İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER

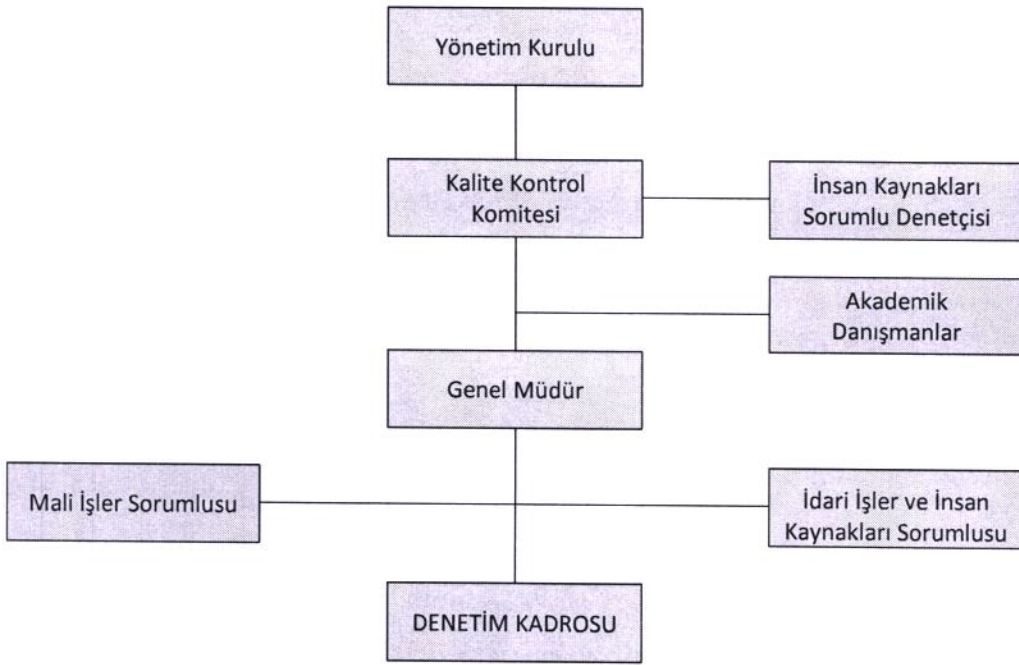
7

Şirket ile arasında hukuki bir bağ olup olmadığına bakılmaksızın, yönetiminde doğrudan veya dolaylı olarak etkili olduğu veya Şirket'in yönetiminde doğrudan veya dolaylı olarak etkili olan diğer bağımsız denetim kuruluşu veya diğer işletme bulunmamaktadır. Hiçbir ticari, mali ya da hizmet alınan kuruluş ile hizmetini etkileyecek münasebeti yoktur. Bu düstur; ortak, yönetici ve tüm diğer mensuplar için de geçerlidir.

5. ORGANİZASYON YAPISI

Şirket'in organizasyon yapısı; Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu'na bağlı olarak çalışan üç organ (Kalite Kontrol Komitesi, Genel Müdür, Akademik Danışmanlar) ve bu organlara bağlı olarak çalışan birimlerden oluşmaktadır.

Organizasyon yapımızın gösterildiği şema aşağıdaki gibidir:

Şirket'in 20 Haziran 2017 tarihinde yapılan 2016 yılı Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu Üye sayısının 4'e çıkarılmasına, 16 Kasım 2016 tarihinde seçilmiş olan mevcut Yönetim Kurulu Üyelerinin görevlerine devam ile yeni Yönetim Kurulu Üyeliklerine Nihat Haluk Bilge ve Muhsin Yener Gürmen'in seçilmesine ve her iki Üyenin görev sürelerinin diğer Yönetim Kurulu Üyeleri ile aynı olmasına karar verilmiştir. Şirket Yönetim Kurulu'nun 20 Haziran 2017 tarihinde aldığı karar ile de, 16 Kasım 2016 tarihinde, üç yıl süre ile Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanan Servet Eyüpgiller ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak atanan Servet Gür Eyüpgiller'in görevlerinin devamına karar verilmiştir.

Şirket, 5 Sorumlu Denetçi ve 6 Denetçi olmak üzere, 11 kişiden oluşan bir denetim kadrosu ile hizmet vermektedir. Denetim kadrosunun tamamı, Kamu Gözetim Kurumu tarafından Sermaye Piyasası ve Bankacılık özel alanlarında denetim yapmak üzere yetkili kılınmıştır. 3 Sorumlu Denetçi ve 5 Denetçi ise, Sigortacılık ve Özel Emeklilik alanında denetim yapma yetkisine sahiptir. Bu kadroya; idari birimler ve danışmanlar destek vermektedir.

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

Şirket'in, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Sorumlu Denetçileri haricindeki Denetçilerinin listesi aşağıdadır:

Sıra	Adı	Soyadı	Mesleki Ünvanı	Denetim Ekibindeki Ünvanı
1	Ahmet	Şatıroğlu	YMM	Denetçi
2	Veysel	Yerebasmaz	YMM	Denetçi
3	Yunus	Nasır	SMMM	Denetçi
4	Nihat Haluk	Bilge	SMMM	Denetçi
5	Ömer	Özbaniça	YMM	Denetçi
6	Doğan	Tekerci	SMMM	Denetçi

6. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ

Şirket'in denetim uygulamaları, çeşitli dönemlerde düzenleyici ve denetleyici kurumlar tarafından incelenmektedir. Şirket'imizde kalite güvence sistemi incelemesi, en son, 2016 Ekim ayında KGK tarafından yapılmıştır.

7. ŞİRKET'İN BİR ÖNCEKİ YILDA DENETİM HİZMETİ VERDİĞİ KAYIK'LER

2017 yılı içinde finansal tabloları denetlenen, Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nde sayılan ya da KGK tarafından kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar (KAYIK) kapsamına alınan şirketlerin listesi aşağıda verilmiştir.

7.1 Sermaye Piyasası Kanunu Kapsamındaki Şirketler

- AE Arma Elektropanç Elektromekanik San. Müh. Taah. ve Tic. A.Ş.
- Güneybatı Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.

7.2 BDDK'nın Düzenleme ve Denetimine Tabi Şirketler

- Elekse Yetkili Vezne Ödeme Kuruluşu A.Ş.

8. DENETÇİLERİN SÜREKLİ EĞİTİMİNE İLİŞKİN İZLENEN POLİTİKA

HLB International'da en çok önem verilen konulardan biri de "Eğitim"dir. HLB International, yılda en az iki kez olmak üzere, ayrı üye ülkelerde eğitim konferansı düzenlemekte ve üye firmalar nezdinde fiilen kalite kontrolü icra etmektedir.

Denetçi Yardımcıları, refakatinde çalıştıkları Denetçiler tarafından devamlı eğitime tabi tutulmaktadır. İstisnai günler dışında, her Cumartesi 3 saat süreklî eğitim çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalara, bütün Denetçi ve Denetçi Yardımcılarının katılmaları zorunludur. Yeni ve değişen mevzuat ile üzerinde tereddüt edilen konular konferans ve sonrası karşılıklı görüş alışverişi sureti ile incelenmektedir. Verilen eğitimler, Şirket bünyesinde oluşturulan ekipler ve danışmanlarımız tarafından gerçekleştirilir. Bu eğitimlerde, özellikle Kalite Kontrolü uygulaması, denetim teknikleri ve belgelendirilmesi konularında bağımsız denetim eğitimi vermekte olan Prof. Dr. Sait Saygın Eyüpgiller'in büyük destek ve bilgilendirmeleri devam etmektedir.

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

KGK'nin Bağımsız Denetçiler İçin Sürekli Eğitim Tebliği uyarınca ve konulara göre, KGK, SPK, Yeminli Mali Müşavirler ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları tarafından düzenlenen mesleki toplantılara ve verilen konferanslara iştirak edilmektedir.

HLB International, üyelerine intranet ortamında eğitim veren HLB Akademi portalının yerine, 2016 Ekim ayında eğitim portalını (E-learning) uygulamaya koymuştur. Eğitim portalı, HLB üyelerine, merkezleşmiş ve öğrenilmesi kolay bir ortamda eğitim alma ve mesleki gelişim imkanı sağlamaktadır.

9. BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUM

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın 398 inci maddesine göre, şirketin ve topluluğun finansal tabloları ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun denetimi; Türkiye Muhasebe Standartlarına, kanuna ve esas sözleşmenin finansal tablolara ilişkin hükümlerine uyulup uyulmadığının incelenmesini de kapsar. Denetleme, KGK'nın belirlediği esaslar bağlamında, denetçilik mesleğinin gerekleriyle, etiğine uygun bir şekilde ve özenle gerçekleştirilir. Denetleme, şirketin ve topluluğun, malvarlığı ve finansal durumunun, TTK'nın 515 inci maddesi anlamında dürüst resim ilkesine uygun olarak yansıtılıp yansıtılmadığını, yansıtılmamışsa sebeplerini dürüstçe belirtecek şekilde yapılır.

KGK'ca yürütülen Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22 nci maddesinde, "esasta ve şekilde bağımsızlık" tarif edilmektedir. Denetim kuruluşları ve denetçiler, denetim çalışmalarında, denetlenen kuruluştan bağımsız ve tarafsız olmak zorunda olup, hiçbir şekilde denetlenen kuruluşların karar alma mekanizmalarına katılamazlar. Bu maddede, bağımsızlığı zedeleyen veya ortadan kaldıran durumlar da sayılmış, bu ahvalde yapılacak işlemler açıklanmıştır.

Ayrıca, aynı maddede, denetim kuruluşu ve denetçilerin, denetlenen işletmeye, 3568 sayılı Kanun çerçevesinde tasdik, vergi danışmanlığı ve vergi denetimi dışında, danışmanlık veya başka hizmet veremeyeceği, bunu denetim ağında yer alan kuruluşlar, ilişkili denetim kuruluşu ve diğer işletmeleri aracılığıyla yapamayacağı hükme bağlanmıştır. Denetim kuruluşunun gerçek kişi ortakları, denetçileri ve kilit yöneticileri tarafından verilen hizmetler de bu kapsamda değerlendirilmektedir. Bağımsızlıkla ilgili uygulamalar ve bağımsızlık ilkesine uyum periyodik olarak gözden geçirilmektedir.

Uluslararası Bağımsızlık Sicili

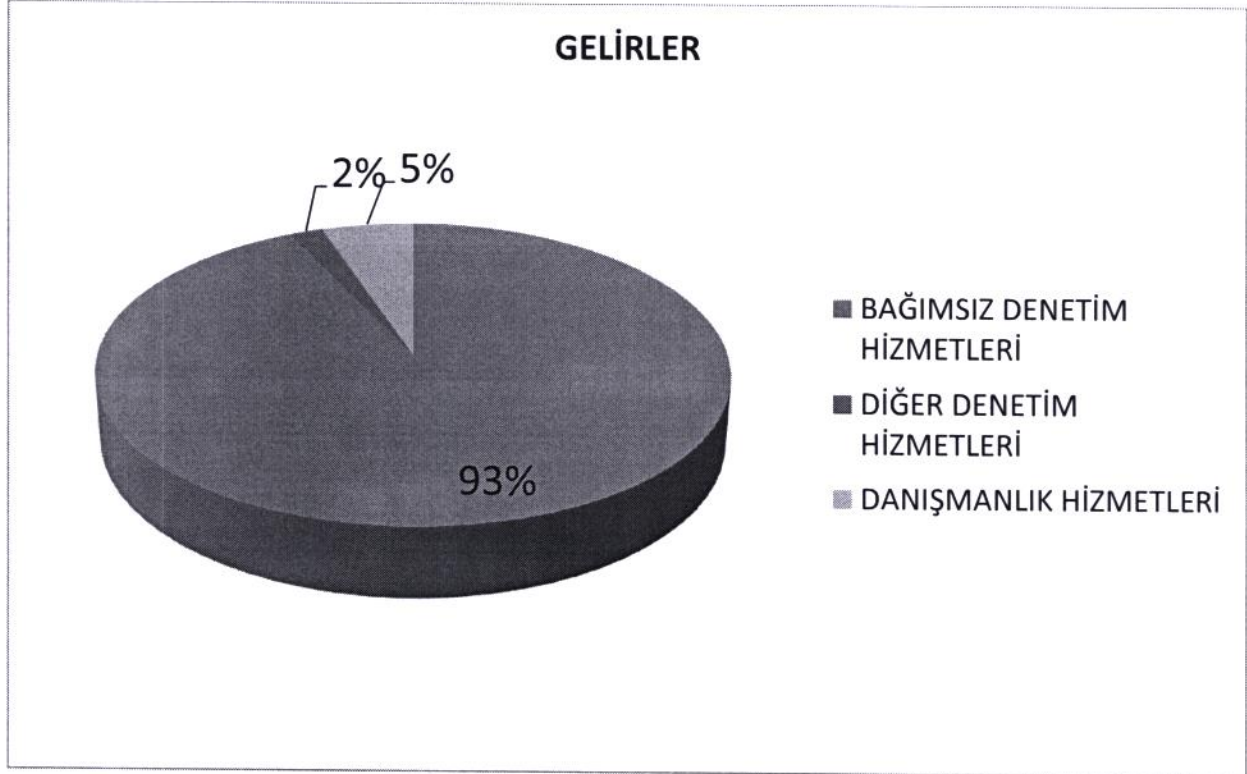
Uluslararası Bağımsızlık Sicili (International Independence Register) HLB International'a üye olan şirketlere, uzmanlara ve diğer çalışanlara, müşterilerimizin her birine uygulanacak bağımsızlık kısıtlamalarını belirlemeye yardımcı olacak internet aracıdır. Bu sistemde kayıtlı şirketlerin çoğu denetim müşterileri ve onlara bağlı şirketlerdir. Bu sistem, halka açık denetim müşterilerine bağlı kuruluşlarla ilgili soy ağacını içerir ve periyodik olarak Sorumlu Denetçi tarafından güncellenir. HLB International intranet sistemi üzerinden kolayca ulaşılabilen bu sicil, müşterilere verilecek hizmetin türünü belirlemek için kullanılır.

Bu bağlamda, Bağımsız Denetim Standartları (BDS'ler)'na ve diğer düzenleyici Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması hususundaki gözden geçirmeler, yeterli kapsamda, nitelikte ve zamanda gerçekleştirilmekte, Denetçi ve Sorumlu Denetçilerin bağımsızlık beyanları BDS'lere uygun olarak alınmakta ve gerçek durumu yansıtmaktadır. Bu konularda gerekli bildirimler, işe yeni başlayanlardan işe başlarken, diğer çalışanlardan, her bir denetimden önce ve her halükarda yılda en az bir kez alınmaktadır. Bağımsızlıkla ilgili diğer açıklamalar, Raporumuzun İlgili Etik Hükümler bölümünde detaylı olarak açıklanmıştır.

10. ŞİRKET'İN FİNANSAL BİLGİLERİ

Şirket, 2017 yılında müşterilerine bağımsız denetim ve danışmanlık alanlarında hizmetler vermiş olup, elde edilen gelirlerin, verilen hizmetler itibarıyla dağılımı ve yüzdeleri aşağıdaki gibidir:

1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 Hesap Dönemi Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Gelirleri (TL)	
Bağımsız Denetim Faaliyetlerinden Elde Edilen Gelirler	792.827,43
Bağımsız Denetim Dışında Diğer Denetim Faaliyetlerinden Elde Edilen Gelirler	15.897,60
Danışmanlık Hizmetlerinden Elde Edilen Gelirler	44.895,59
Toplam	853.620,62

11. SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRİLME ESASLARI

Sorumlu Denetçilerin; kıdem durumları, verimlilikleri, müşteri veya ilişkili kişilerle olan uyumlulukları göz önünde bulundurularak, derecelendirmeye göre asgari ücret tarifesinin altında kalmayacak şekilde, ücret skalaları tespit edilerek ödemeler yapılmaktadır.

Denetim faaliyeti gereği şehir dışı seyahat edilmesinin gerekli olduğu durumlarda, gerekli tüm masraflar Şirket tarafından karşılanmakta, ayrıca, denetim kadrosunda yer alan personele harcırah ödemesi yapılmaktadır.

12. KALİTE KONTROL SİSTEMİ

Kalite Kontrol Sistemi'nin etkinliği

Şirket'in verdiği hizmetlerde belirli bir kalitenin sağlanması, müşteri ve işin kabulü aşamalarında başlamaktadır. Şirket, bu amaçla, müşteri ve iş kabulüne ilişkin politika ve prosedürlerini oluşturmuştur.

Şirket, bünyesinde oluşturduğu Kalite Kontrol Sistemi ile ilgili olarak uyulması gereken politika ve prosedürlerin yer aldığı Kalite Kontrol Rehberini, basılı ve elektronik ortamda denetim personelinin kullanımına sunmuştur.

Şirket kurucu ve ortakları, yazılı hale getirilmiş bu politika ve prosedürlere bağlıdırlar ve bunları, güncelliklerini kontrol amacıyla, yılda en az bir kez incelerler. Denetim personelinin de, Şirket içi kalitenin gerçekleştirilmesine ilişkin sorumlulukları vardır ve eksiksiz tüm politika ve prosedürlere uymaları beklenir. Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi ve/veya Kalite Kontrol Rehberinde yer alan politika ve prosedürlerdeki değişiklikler, denetim personeline en kısa süre içerisinde bildirilir.

Kalite Kontrol Sistemi ve Rehberinde belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edilmesini sağlamak üzere, iş ve müşteri kabulünde işin riskini ölçmeye yarayan formlar doldurulmaktadır. İş veya müşteri kabulüne, bu formların sonucunda çıkan verilerle karar verilmekte ve alınan işlerin planlamasında tespit edilen denetim riski göz önünde bulundurulmaktadır.

Üstlenilen denetim çalışmasının öngörülen kalitede yürütülebilmesi için, görevlendirilecek ekibin, sorumluluklarını yerine getirecek bilgi ve beceriye sahip olması gerekmektedir. Görevlendirmeler; bu ilke çerçevesinde, çalışanların yeterlikleri göz önüne alınarak yapılmaktadır.

Sorumlu Denetçi önderliğinde sürdürülen denetim çalışmasında, işin riskine bağlı olarak gerekli olduğu takdirde, ikinci bir Sorumlu Denetçi görüşüne başvurulur. Ayrıca, teknik konularda karmaşık bir husus ortaya çıktığında, Şirket'in konu ile ilgili önceden belirlenen danışmanlarından görüş istenir. Yine, işin riskine bağlı olarak, denetlenmiş finansal tabloların, denetim ekibinde yer almamış bir danışman tarafından gözden geçirilmesi istenebilir.

Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi'nin etkin olarak çalışmasını sağlamak üzere oluşturulan Kalite Kontrol Komitesi'nde, Sorumlu Denetçi İsmet Tuğul, Başkan olarak, Sorumlu Denetçi Hayati Ecer ve Denetçi Nihat Haluk Bilge ise, Üye olarak görev yapmaktadır. Bu Denetçiler, komite usulü ve disipliniyle, hazırlanan denetim raporlarını inceleyip, eksiklikleri tamamlamak veya hataları düzeltmek suretiyle

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

kaliteyi sağlamaktadırlar. Bu Komite'deki Denetçiler, denetim sürecinde yer aldıkları işletmeler ile ilgili kalite güvence değerlendirmelerine katılamazlar.

Kalite kontrolüne ilişkin politika ve prosedürlerin yazılı hale getirilmesi, Denetçilerin, söz konusu politika ve prosedürlere erişiminin sağlanması, kalite güvencesine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmelerin takip edilmesi, değişiklikler doğrultusunda politika ve prosedürlerin güncellenmesi ve Denetçilere duyurulması, denetimler sırasında mesleki ilkelere ya da yasal düzenlemelere uygunluğu zedeleyebilecek olağan ve olağanüstü durumlar için önlemler oluşturulması, Kalite Kontrol Komitesi'nin sorumluluğundadır.

Kalite Kontrol Komitesi'nde yer alan Denetçilerimiz ayrıca, Sermaye Piyasası Kurulu'nun, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Seri: X, No: 22 Tebliği uyarınca, Kalite Kontrol Güvence Sistemi'nin sağlıklı işlemeden ve bu sistemin etkinliğinin sürekli olarak izlenmesinin sağlanmasından sorumludur. İnternet sitemizde, Kalite Kontrol Sistemi'ne ilişkin ilkelerimiz yer almaktadır.

2017 yılı hesap döneminde gerçekleştirilen denetimler ile ilgili olarak, Kalite Kontrol Komite'miz tarafından yapılan incelemeler sonucunda, Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi'nin etkin olarak kurulduğu, işlediği ve belgelendirildiği hususu teyit edilerek, olumsuz herhangi bir husus tespit edilmemiştir.

Kalite Kontrol Sistemi'nin Tanıtımı

Şirket, kaliteyi, denetimlerin yürütülmesinde, vazgeçilmez ve öncelikli bir unsur olarak kabul eden bir kurumsal kültürü teşvik etmektedir.

Şirket içinde kalitenin önemine ilişkin farkındalığı artırmak ve kalite kültürünün geliştirilmesi için, kalite kontrol politika ve prosedürlerinin gerekliliğine vurgu yapan materyaller, eğitim seminerleri, konferanslar, mesleki toplantılar, bültenler ve bilgilendirme notları ile personele iletilir.

Şirket, Kalite Kontrol Sistemini, politika ve prosedürlerini geliştirmek için, uygulamadaki değişiklikleri düzenli olarak takip eder ve üzerinde gerekli düzenlemeleri yapar.

Şirket, üye olduğu tarihten beri HLB International ile kalite ve kişisel odaklı bir çalışmayı hedeflemektedir. Tüm üye firmalar gibi, çalışmalarında, Bağımsız Denetim Standartlarına uyumlu, sürekli güncellenen denetim rehberini dikkate almakta ve üye firmaların Kalite Kontrol Sistemleri de incelenmektedir.

İşbu Raporumuzun 9 uncu bölümünde de belirtildiği gibi, etik kurallar ve bağımsızlık ilkeleri Kalite Kontrolümüzde temel unsurlardır.

12.1 Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları

12.1.1 Kalitenin Sağlanmasında Yönetim Kurulu'nun Sorumluluğu

Kalite Kontrol Sistemi'nin uygulanması, izlenmesi ve devamlılığının sağlanmasına ilişkin nihai karar ve sorumluluk Şirket Yönetim Kurulu'na aittir. Yönetim Kurulu, Şirket'te, yıllık veya belirli periyodlarla, Kalite Kontrol Sistemi'nin, sağlıklı bir biçimde işlemeden ve etkinliğinin sürekli olarak izlenmesini sağlamak üzere, sorumlu kişileri görevlendirir.

*HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU*

Yönetim Kurulu, denetimin her aşamasında en yüksek kalitenin sağlanması için aşağıdaki ve gerekli göreceği diğer önlemleri alır.

- Şirket politikasının, en yüksek kalitenin sağlanması ve korunması olduğunun personele benimsetilmesi konusunda eğitim çalışmaları ve toplantılar düzenlenir.
- Kalite kontrolüne ilişkin olarak çalışanlara sürekli bilgilendirmeler yapılır.
- İnsan kaynakları politikaları, kalitenin sağlanmasına ve devamına yönelik olarak belirlenir.
- Ticari kaygıların, kalitenin sağlanması ve devamına yönelik politikanın önüne geçmesi önlenir.
- Kalitenin sağlanması ve devamının temini için, kalite kontrol yöntemleri geliştirilir.

12.1.2 Kalitenin Sağlanmasında Sorumlu Denetçinin Sorumluluğu

Sorumlu Denetçi, görevlendirildiği her bir denetimin genel kalitesinden sorumludur. Sorumlu Denetçi, bu sorumluluğu üstlenirken, gerek yaptığı işler ve gerekse denetim ekibine yaptığı açıklamalar yoluyla, denetimin her aşamasında diğer Denetçilere ve Denetçi Yardımcılarına, denetimin kalitesi konusunda örnek olur.

Yapılan işler ve açıklamalarla ilgili olarak, Sorumlu Denetçi, aşağıda belirtilen hususların önemini özellikle vurgular.

- Denetim çalışmalarının, mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesi.
- Şirket'in kalite kontrol politika ve prosedürlerine uyum.
- İçinde bulunulan şartlara uygun Denetçi raporlarının düzenlenmesi.
- Denetim ekibinin hiçbir korku ve baskı olmaksızın endişelerini dile getirebilmesi.
- Denetimin yürütülmesinde kalitenin vazgeçilmez bir unsur ve işin özü olduğu.

Sorumlu Denetçi, denetim ekibinin çalışmalarını değerlendirerek, Kalite Kontrol Sistemi politika ve prosedürlerine uyumu gözetir. Sorumlu Denetçi, verdiği hizmetlerin kalitesinden Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.

12.2 İlgili Etik Hükümler

12.2.1 İlgili Etik Hükümlere Uygunluk

Şirket, kendisinin ve personelinin, ilgili etik hükümlere uyumu hususunda makul güvence sağlayan politika ve süreçleri oluşturmuştur.

Sorumlu Denetçi, ekipte yer alan Denetçilerin, aşağıda yer alan temel nitelikteki mesleki etik ilkelere uyumunu gözetir.

- i. Dürüstlük,
- ii. Tarafsızlık,
- iii. Mesleki yeterlik ve özen,
- iv. Sır saklama (gizlilik),
- v. Mesleğe uygun davranış.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

Denetçiler ve denetime katılanlar, denetime başladıktan sonra etik ilkelere uyumu olumsuz yönde etkileyebilecek hususların ortaya çıkması halinde, bu durumu, Sorumlu Denetçiye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür. Şirket'in, dürüstlük, tarafsızlık ve bağımsızlığını muhafaza etmek için, bu hususa büyük önem verilecektir.

Şirket, her kademedeki yönetici ve çalışandan, mesleki etik ilkelerle ilgili Şirket politika ve süreçlerine uygun davrandıklarına ve davranacaklarına ilişkin yazılı bir taahhütname alır.

Sorumlu Denetçi, etik ilkelere uygun olmayan hususların varlığı konusunda dikkatli olmak zorundadır. Ekipte, kendisine bağlı çalışan Denetçileri, etik ilkelerine uyum yönüyle sürekli izler ve değerlendirir. Denetim sırasında diğer ekip üyeleri ve Sorumlu Denetçi, gerekli oldukça etik konuları ve bu konulardaki gözlemleri paylaşır. Sorumlu Denetçi, herhangi bir şekilde dikkatine sunulan hususları, çalıştığı diğer Denetçilerle de tartışarak, yapılacak gerekli işlemleri belirler.

Sorumlu Denetçi ya da gerekli olduğu durumlarda, denetim ekibinin diğer üyeleri, tespit edilen sorunları ve bunların nasıl çözümlendiği hususunu yazılı hale getirir.

Tüm çalışanların, etik sorumluluklara ilişkin International Federation of Accountants (IFAC) ve KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar Standardı'ndan (Code of Ethics for Professional Accountants) haberdar olmaları ve bu standartta belirtilen sorumlulukları her zaman yerine getirmeleri gerekir. Ayrıca, yönetici ve çalışanların, meslek onurunu, kişisel ve Şirket itibarını zedeleyecek tutum ve davranışlardan kaçınmaları ve bu kuruluşların standartları ile uyumlu olmaları zorunludur.

Denetim çalışmaları esnasında denetim ekibi ve Sorumlu Denetçi tarafından toplanan bilgiler kesinlikle gizli kalacaktır. Müşteri gizliliğine ilişkin herhangi bir ihlal söz konusu olduğunda, Şirket'ten çıkarılmaya kadar varabilen disiplin işlemleri uygulanır.

Denetim sürecinin bütün aşamalarında, her seviyeden denetim çalışanın denetimin amacını aklında tutması, mesleki yeterlik ve gizlilik koşullarına her zaman uyması gerekir. Buna, denetlenen işletmenin bilgi ve belgelerinin iyi muhafaza edilmesi ve yetkisiz kişilerin bu bilgilere erişmemesini sağlamak da dahildir.

Şirket çalışanlarına, etik ilkeler ile ilgili olarak eğitim verilerek, etik ilkelerin çalışanlar tarafından özümsemesi sağlanmaktadır. Şirket yönetici ve çalışanları, dürüstlük, tarafsızlık ve diğer etik kuralları etkileyecek olan hediye, ikram vb. unsurları kabul etmemekle yükümlüdür.

12.2.2 Bağımsızlık

Şirket, Sorumlu Denetçiler, denetim ekibi ve Şirket'in diğer çalışanları, denetim hizmeti verilen müşteriler için, esasta ve şekilde bağımsızlıklarını korumak zorundadır.

- Esasta Bağımsızlık; Denetçinin dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilik içinde hareket etmesini teminen, mesleki muhakemesini olumsuz etkileyebilecek hususlardan arı olarak görüş açıklamasıdır.
- Şekilde Bağımsızlık; Şirket'in, Denetçinin veya bir denetim ekibi üyesinin, konuya ilişkin tüm durum ve şartları değerlendiren makul ve bilgi sahibi üçüncü kişilerde, dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilikten ödün verdiği izlenimini oluşturabilecek durum ve davranışlardan sakınmasıdır.

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

Şirket, ilgili etik hükümler uyarınca, kendisinin, personelinin ve bağımsızlık hükümlerine tabi diğer kişilerin, bağımsızlıklarının sağlanması hususunda makul güvence sağlayan politika ve prosedürler oluşturmuştur.

Söz konusu politika ve prosedürler;

- a) Bağımsızlık hükümlerinin, Şirket personeline ve gereken yerlerde, bu hükümlere tabi olan diğer kişilere bildirilmesini,
- b) Bağımsızlığa yönelik tehdit oluşturan durumların ve ilişkilerin belirlenmesini ve değerlendirilmesini, bu tehditleri ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir düzeye indirmek için gerekli önlemleri alınmasını veya gerekli hallerde ve yürürlükteki mevzuatın izin vermesi durumunda, denetimden çekilmenin değerlendirilmesini, mümkün kılar.

Şirket, bağımsızlık hükümlerini ve bağımsızlığı etkileyecek hususları, personeline ve gereken hallerde, bu hükümlere tabi olan diğer kişilere elektronik veya yazılı olarak bildirmektedir.

Şirket çalışanları tarafından, bağımsızlık ile ilgili uyulması gereken politikalar ve hususlar, detaylı olarak, HLB International Denetim El Kitabının bağımsızlık bölümünde belirtilmiştir.

Bağımsızlığın tam olarak uygulanmasında nihai sorumluluk, Yönetim Kurulu'na aittir. Yönetim Kurulu, bağımsızlığa yönelik tehdit oluşturan durumları ortadan kaldırmak, kabul edilebilir bir düzeye indirmek veya yürürlükteki mevzuatın izin vermesi durumunda, Şirket'in denetimden çekilmesini sağlamakla yükümlüdür.

16

Denetim için yetkilendirilen Sorumlu Denetçi, yapılan denetimle ilgili olarak bağımsızlığın sağlandığına dair bir sonuca ulaşmak zorundadır.

Bu amaçla, Sorumlu Denetçi;

- a) Hizmetlerin kapsamı dahil olmak üzere, müşterilere sunulan hizmetlere ilişkin bilgileri alarak, bağımsızlığı tehdit eden koşulları ve ilişkileri tespit ederek değerlendirmelidir.
- b) Bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlere ilişkin tespit edilmiş bir ihlal var ise, bunları değerlendirerek, denetim çalışmasında bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum olup olmadığını belirler.
- c) Bağımsızlığı ortadan kaldıran durumları, gerekli önlemleri alarak giderir veya kabul edilebilir bir düzeye indirir. Çözümlemeyen hususları yazılı hale getirir ve denetlenen müşteriye bildirir.
- d) Ortadan kaldırılamayan veya etkisi azaltılamayan bağımsızlığı tehdit eden bir durum tespit ettiğinde, Yönetim Kurulu ile görüşerek, bağımsızlığı tehdit eden faaliyet veya işlemin iptal edilmesi veya denetimden çekilmek üzere gerekli süreçlerin başlatılması gibi önlemlerin alınmasını sağlar.
- e) Ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditleri, bunlara yönelik alınan önlemleri, bu konuda yapılan tüm tartışma ve değerlendirmeleri yazılı olarak kayda alır ve saklar.

Denetlenecek işletmelere verilecek tekliflerin sunulması öncesinde ve hizmetlerin kabulü aşamasında bağımsızlık kontrolleri işletilir. Bu kontroller esnasında bağımsızlığı tehdit eden hususların ortaya çıkması halinde, bağımsızlığın zedelendiği ve ortadan kalktığı kabul edilir ve böyle durumlarda müşteri ve hizmet kabulü gerçekleşmez.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

Denetlenen ya da denetlenecek işletmede, Şirket ortakları veya denetim ekibinde yer alan Denetçilerden herhangi biri için aşağıdaki hususlardan biri gerçekleştiğinde, bağımsızlığın zedelendiği veya ortadan kalktığı kabul edilir.

- Değerleme ve aktüerya hizmetleri verilmesi veya ekspertiz ve uygunluk raporu hazırlanması.
- İç denetim fonksiyonunun yerine getirilmesi ya da iç denetim fonksiyonuna destek hizmeti verilmesi.
- Yönetim veya insan kaynakları fonksiyonlarının yerine getirilmesi.
- Aracılık veya yatırım danışmanlığı hizmetlerinin verilmesi.
- Vergi danışmanlığı ve vergi denetimi dışında, danışmanlık veya diğer uzmanlık hizmetlerinin verilmesi.
- Finansal tabloların hazırlanma sürecinde görev alınması.
- Muhasebe defterlerinin tutulması ve buna ilişkin diğer hizmetlerin verilmesi.
- Finansal bilgi sistemi kurulması ve geliştirilmesi ile işletmecilik, muhasebe, finans konularındaki uygulamalarla ilgili danışmanlık hizmeti verilmesi, belge düzenlenmesi ve rapor hazırlanması.
- Tahkim ve bilirkişilik yapılması.

Bu kapsamda;

- Hiçbir ortak ya da çalışan, denetim faaliyetini yürüttüğü işletmenin kıymetli evrak ve hisse senetlerine sahip olamaz veya herhangi bir şekilde, işletmeye borç veremez ve işletmeden borç alamaz.
- Denetimi yapılan işletmede, ortak ya da çalışanın yakın bir aile üyesi yönetici konumunda olamaz.

Bağımsızlığın zedelenmesine veya ortadan kalkmasına yönelik tehditler tespit edildiği zaman, ilgili çalışana bu hususun giderilmesi için yazılı bildirim yapılır. Şirket'in tüm çalışanları, bağımsızlığa tehdit oluşturan durumları ve ilişkileri, uygun adımların atılabilmesi için, Şirket'e derhal bildirmekle yükümlüdür. İlgili bilgiler toplanır ve uygun personele iletilir. Böylece;

- Bağımsızlık hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği hızlıca belirlenebilmekte,
- Bağımsızlıkla ilgili kayıtlar muhafaza edilip güncellenmekte ve
- Bağımsızlığa yönelik kabul edilebilir düzeyde olmadığı tespit edilen tehditlere karşı uygun önlemler alınabilmektedir.

Şirket'in, bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlerine ilişkin tespit edilen ihlaller var ise, bunlar, değerlendirilmek üzere Sorumlu Denetçiye, diğer ilgili personele; gereken hallerde, denetim ağına ve uygun önlemi alması gereken, ilgili bağımsızlık hükümlerine tabi olan diğer kişilere derhal bildirilir. Daha fazla önlem alınmasının gerekip gerekmediğine karar verilebilmesi için, Sorumlu Denetçi ve ilgili diğer kişiler, sorunun çözümü için atılan adımlardan Yönetim Kurulu'nu derhal haberdar eder.

Denetim faaliyetleri sırasında bağımsızlığın zedelendiği veya ortadan kalktığı hallerde KGK'ye süresi içerisinde bildirimde bulunulur ve ilgili denetim sözleşmesi sonlandırılır.

Şirket, Sorumlu Denetçiler, Denetçiler ve diğer tüm çalışanlarından, her bir denetimden önce ve her halükarda yılda en az bir kez, oluşturduğu bağımsızlık politika ve prosedürlerine uygun davrandıklarını ve davranacaklarını bildiren yazılı bir Bağımsızlık Taahhüdü alır. Ayrıca, Sorumlu Denetçiler ve Denetçiler, her bir denetimden önce "Mesleki Bağımsızlık Yoklama Formu"nu doldururlar.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

Şirket, uzun süre aynı denetimde bulunmanın getirdiği yakınlık tehdidine karşı, Sorumlu Denetçilerini, Denetçilerini, denetimin kalitesini gözden geçiren kişileri ve denetim ekibinin diğer üyelerini rotasyona tabi tutar.

KGK tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinde Şirket, 7 yıl sonunda rotasyona tabi olup, Sorumlu Denetçiler, Denetçiler ve denetimin kalitesini gözden geçiren kişiler, 5 yıl sonunda rotasyona tabi olur. Bu 2 yıllık sürede, rotasyona uğrayan Sorumlu Denetçi, aynı müşterinin kalite kontrolünden sorumlu olamaz. Aynı şekilde, denetimin kalitesini gözden geçiren kişiler, 2 yıllık sürede, aynı Şirket'in Sorumlu Denetçisi olamaz. Şirket, 7 yıl aynı müşteri ya da müşterilerin Denetçisi olabilir. Şirket, rotasyonu takip eden en az 3 yıldan sonra, tekrar aynı müşteri ya da müşterilerin Denetçisi olabilir.

12.3 Müşteri İlişkinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devamı

Şirket, müşterilerinin dürüstlükleri ile üstlenilen işleri yetkin bir biçimde ve mesleki etik ilkelere uygun olarak yapabilme kabiliyetinin, kendi Kalite Kontrol Sistemi'nin en temel unsurları olduğunun bilincindedir.

Şirket, ancak, önceki Denetçilerle yazışma ve müşterinin genel bir değerlendirmesinin yapılması gibi prosedürleri yerine getirdikten sonra, yeni müşteriyi kabul eder veya mevcut müşteri ilişkisini devam ettirir. Müşterinin genel değerlendirmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

- Müşterinin dürüstlüğü,
- Şirket'in, üstlenilecek işi yetkin bir biçimde ve zamanında yerine getirebilme olanağı,
- Meslek etiğine ilişkin konular, özellikle bağımsızlık ve çıkar çatışması.

18

Sorumlu Denetçi, yeni müşterinin, yönetiminin ve iş süreçlerinin dürüstlük açısından bir sorun teşkil edip etmediğini inceler. Müşteride dürüstlük kuralını tehlikeye sokacak herhangi bir sorun olduğunu tespit ettiği takdirde, Sorumlu Denetçi, bu denetim görevini kabul etmeyecektir.

Sorumlu Denetçi, yeni müşterinin dürüstlük açısından sorun taşıyıp taşımadığına ilişkin kararını, aşağıdaki hususlar çerçevesinde değerlendirme yaptıktan sonra oluşturur.

- Müşterinin ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların kimlikleri ve ticari itibarları.
- İş uygulamaları da dahil, müşteri faaliyetlerinin niteliği.
- Müşterinin ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların, muhasebe standartlarını yorumlama ve iç kontrol çevresi gibi hususlardaki tutumlarına ilişkin olumsuz bilgiler.
- Müşterinin, denetim ücretlerini olabilecek en düşük seviyede tutmaya yönelik ısrarlı tutumu.
- Şirket'in çalışma kapsamının, uygun olmayan şekilde sınırlandırdığına dair göstergeler.
- Müşterinin, kara para aklama veya suç teşkil eden diğer faaliyetlerde bulunabileceğine ilişkin göstergeler.
- Önceki denetim şirketinin yeniden seçilmemesinin nedenleri.
- İlişkili tarafların kimlik ve ticari itibarları.
- Müşterinin, görevlendirilecek denetim ekibine, mesleki etik ilkelere uyumu konusunda baskı yapma eğilimi.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

- Şirket'in, Denetçi ve danışmanlarında sıkça değişiklik yapıp yapılmadığı.
- Müşterinin herhangi bir yasal ya da hukuki yaptırım ile karşı karşıya kalıp kalmadığı.
- Müşteri ile ilgili devam eden soruşturma olup olmadığı.

Şirket, uygun olmayan iş ilişkileri bulunan, sahipleri veya kilit yöneticileri hakkında şaibeler olan, dürüst olmayan müşterilerle herhangi bir müşteri ilişkisine girmekten kaçınır.

Şirket, yeni veya mevcut bir müşteriden kabul edeceği yeni bir işi, yetkin bir biçimde ve zamanında yerine getirebilme olanağı bulunup bulunmadığını, aşağıdaki politika ve prosedürleri uygulayarak değerlendirir.

- Sorumlu Denetçi, müşterinin kabulü, müşteriyle olan ilişkinin devamı ve özellik arz eden bağımsız denetimlerle ilgili gerekli usul ve esasların izlendiğinden emin olmak ve ulaşılan sonuçları yazılı hale getirmek zorundadır.
- Sorumlu Denetçi, müşterinin kabulü veya ilişkinin devamına ilişkin karar sürecini başlatmış olmasa bile, verilen en son kararın uygun olup olmadığını belirlemekle yükümlüdür.
- Sorumlu Denetçi, müşterinin faaliyet konusu ve iş alanı ile ilgili genel bilgi sahibi olur ve müşterinin faaliyet gösterdiği sektör ile ilgili tecrübesi olup olmadığını tespit eder. Kendi tecrübesi yok ise, işi, Şirket içinde müşterinin faaliyet konusu ile ilgili tecrübe sahibi diğer Sorumlu Denetçiye yönlendirir. Şirket'te böyle bir tecrübe yok ise, Sorumlu Denetçi, müşterinin faaliyet gösterdiği sektörde uygulanan muhasebe politikalarını kısa sürede edinip değerlendirir ve buna göre sürece devam edip etmeyeceğine karar verir.
- Sorumlu Denetçi, müşteriyi kabul etmeden önce, ek olarak uzmanlık gerektiren husus olup olmadığını değerlendirir.
- Müşteriyle olan denetim ilişkisinin devam edip etmeyeceğine karar verilirken, mevcut ve önceki dönemde ortaya çıkan, müşterinin faaliyet alanının Şirket'in yeterli bilgi ve deneyime sahip olmadığı bir alana kayması gibi önemli hususların varlığı ve bunların etkileri göz önüne alınır.
- Sorumlu Denetçinin, denetim ekibinin, gerekli yeterlik ve beceriye sahip olduğu ve süresi içinde, bağımsız denetim standartlarına, yasal düzenlemelere uygun olarak denetim işini bitirebileceği ve gerçeği yansıtan denetim raporu düzenleyebileceği hususlarında tereddütünün bulunmaması gerekir.

Şirket Yönetimi veya Sorumlu Denetçi, yeni müşteri kabulünde ve müşteri ilişkisinin devamında, etik hükümlere uygun hareket edilip edilmediğini, aşağıdaki politika ve prosedürleri uygulayarak değerlendirmektedir.

Sorumlu Denetçi veya Şirket Yönetimi;

- Şirket ya da çalışanların, müşteri ile iş ilişkisi olup olmadığını,
- Müşteriden değerli hediye alınıp alınmadığını,
- Müşteri ile ailevi ya da kişisel ilişkide bulunulup bulunulmadığını,
- Piyasa ortalamasından daha düşük denetim ücreti talep edilip edilmediğini,
- Şirket ya da çalışanların, müşteriden finansal çıkar sağlayıp sağlamadığını,

*HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU*

- Kurallar gereği, denetim yapılan şirketlerde, daha önce Denetçi olarak görev alan kişi veya kişilerin, son bağımsız denetim raporu tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe üst ve orta düzey yönetici olarak çalışıp çalışmadığını, tespit etmekle yükümlüdür.

Yeni müşteri kabulünde, varsa, müşterinin daha önce çalıştığı denetim şirketi ya da Denetçileri ile iletişime geçilir ve denetim dosyaları incelenerek, müşteri hakkında dikkat edilmesi gereken hususlar belirlenir. Bu hususlar, denetim ekibi ile paylaşılır ve denetim planlamasında dikkate alınır.

Mevcut bir denetim işinin devamında ise, aşağıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurulur.

- Müşterinin faaliyet alanında, yapısında ve finansal gücündeki kayda değer önemli değişiklikler.
- Müşterinin üst düzey yönetiminde ve ortaklık yapısındaki değişiklikler.
- Önemli tutarda iç kontrol eksikliği nedeniyle, finansal tablolarda düzeltmeler.
- Kayda değer bulgular nedeniyle, finansal durumda olumsuz değişiklikler.

Bir müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine karar verilirken, mevcut veya önceki denetimler sırasında ortaya çıkan önemli konular ve bu konuların ilişkinin devam etmesine olan etkileri dikkate alınır.

Yeni veya mevcut bir müşteriye sunulacak bir denetim işinin kabul aşamasında, muhtemel bir çıkar çatışmasının tespiti hâlinde, Şirket, söz konusu denetimi kabul etmenin uygun olup olmayacağına karar verir.

Yapılan inceleme ve değerlendirmelerde;

- Şirket'in, üstlenilecek işi yetkin bir biçimde ve zamanında yerine getirebilme olanağı bulunduğu,
- Müşterinin dürüst olmadığına ilişkin herhangi bir bilgiye sahip olunmadığı ve
- Mesleki etik kurallarına, bağımsızlığa aykırı bir husus ve çıkar çatışması bulunmadığı, etik kurallara aykırılıkların ortadan kaldırıldığı veya kabul edilebilir düzeylere indirildiği,

20

sonucuna varılır ise, yeni müşterinin kabulü veya mevcut müşteri ilişkisinin devamı, ilgili Sorumlu Denetçi ile birlikte kararlaştırılacaktır. Bu sonuca varılamaz ise, yeni müşteri kabul edilmez veya mevcut müşteri ilişkisi devam ettirilmez.

Tespit edilmiş sorunlara rağmen, yeni müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulüne veya mevcut müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine karar verilmesi halinde, sorunların nasıl çözüldüğü belgelendirilir.

Müşterinin kabulünden sonra, Sorumlu Denetçi, işin kabulünü olumsuz etkileyen bir bilgi edinmişse, denetim çalışmaları başlamış olsa dahi, konuyu derhal Yönetim Kurulu'na taşıyarak, Şirket tarafından gerekli işlemlerin yapılmasını sağlar. Bu durumda, Şirket, denetimden çekilmek için gerekli yasal ve düzenleyici işlemlere başvurarak denetimden çekilir. Denetimden çekilme sebepleri ve müşteriyle yapılan görüşmeler, yazılı hale getirilerek saklanır. KAYİK'lerin bağımsız denetiminde Şirket, SPK'nın Seri: X, No: 22 numaralı Tebliği, Bağımsız Denetim Yönetmeliği ve KGK tarafından yayımlanan BDS'lerde yer alan, bağımsız denetim sözleşmesinin sona erdirilmesi hükümlerine uygun davranır. Şirket, fesih tarihine kadar elde ettiği sonuçları Türk Ticaret Kanunu'na uygun bir rapor haline getirerek, denetlenen şirketin Genel Kurulu'nun bilgisine sunar.

12.4 İnsan Kaynakları

12.4.1 Temel Felsefe

Çalışanlarımızı “maliyet” olarak değerlendirmeyiz. Her bir çalışana, aldığı ücretten çok, daha fazla Şirket’e katkıda bulunan insani (entellektüel) bir sermaye gözüyle bakılır. Bu yüzden, insani sermayeyi en iyi şekilde eğiterek geliştirmek, ondan, olası en yüksek faydayı sağlamak için bir zorunluluktur. Fayda, Şirket gelirlerindeki artış şeklinde olabileceği gibi, yeni müşterilerin portföye dahil edilmesi, mevcutların muhafazası veya çalışmalardaki verimliliğin ve etkinliğin artırılmasına yönelik yeni fikir geliştirilmesi şeklinde de olabilir.

Çalışanların dikkatli, titiz, teknik beceri sahibi, hazırlıklı, düzenli, öngörülü, konuya odaklanabilen ve hızlı öğrenen yapıya sahip olmaları istenir. Nazik ve saygılı olmaları, çevreleriyle iyi iletişim kurmaları, istek, olumlu bakış açısı ve ödünsüz iş etiği sahibi olmaları ayrıca aranan özelliklerdir.

12.4.2 İnsan Kaynakları Politikası

Sorumlu Denetçiler, sürekli bir biçimde, geçmiş deneyimlere dayanarak ve iş akışını izleyerek, yeterli ve yetkin sayıda personel olup olmadığını izlerler. Uygun bir Sorumlu Denetçi, insan kaynaklarına ilişkin tüm hususlarla ilgilenme sorumluluğu üstlenir.

İnsan kaynaklarının başarılı bir biçimde yönetilmesi, Şirket için kritik öneme sahiptir. Şirket tarafından gerçekleştirilen işlerin kalitesinin nihai sorumluluğu Yönetim Kurulu’na aittir. Çalışanları yönetmek ve onlarla iletişim halinde olmak, Sorumlu Denetçilerin en önemli rollerindedir.

Şirket, etik kurallara bağlıdır. Aynı şekilde, performans değerlendirmesi, terfi ve ücretlendirmeyi de kapsayan insan kaynakları prosedürü, bu kurallara riayete önem vermektedir. Şirket’in önem verdiği etik kurallara aykırı harekette bulunan çalışan ikaz edilir ve gerektiği takdirde, kendisi hakkında disipline edici tedbirlere başvurulur.

İşbu insan kaynakları politikasını uygulamak amacıyla, Şirket, aşağıda yer alan prosedürleri uygular.

12.4.2.1 İşe Alma

Şirket'in işe alma prosedürleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Her yıl, iş ve kadro planlaması yapılarak, personel ihtiyacı nitelik ve nicelik olarak saptanır ve insan kaynağının nereden, ne zaman ve nasıl karşılanacağı belirlenir.
- İhtiyaca uygun olarak, iş tanımı, her görev için hazırlanır.
- İş tanımına bağlı olarak, görevi yürütecek kişinin sahip olması gereken bilgi, beceri, yetenek ve kişilik özelliklerini içeren iş gerekleri belirlenir.
- Daha sonra, personel bulma ve seçme sürecine başlanır.
- Sınav, mülakat ve referans araştırması aşamalarından sonra, işe yerleştirme ve oryantasyon ile süreç sonlandırılır.

12.4.2.2 Performans Değerlendirmesi

Performans değerlendirme prosedürü ile yıllık ve ara dönem performans değerlendirme kapsamında; her çalışan, kalitenin sağlanmasına katkısı, beceri ve davranışlardaki gelişimi, iş, liderlik ve ekipteki kişilerin gelişimine katkıda bulunma, öğrenme, iş arkadaşları ve müşterilerle ilişki geliştirme konularına göre değerlendirilir.

Performans değerlendirme prosedüründe ayrıca;

- Yeni çalışanın deneme süresinde, yakın gözetim ve kısa aralıklarla verilen işlerin kontrolü yapılır.
- Yıllık “denetim personeli değerlendirme” ve “büro personeli değerlendirme” formları doldurulur.

Şirket, personelin, performans değerlendirmeleri sonucunda, terfi ile birlikte, ücret ve sair haklar kazanmasını sağlar. Bu değerlendirmeler, ekip liderleri ve müdürler tarafından yapıldıktan sonra, Şirket Yönetimi tarafından onaylanır.

12.4.2.3 Verilen Görevi Yerine Getirme Süresi Dahil, Kabiliyetler

Üstlenilen denetim çalışmasının, belirlenen süre içinde, denetim standartlarına ve yasal düzenlemelere uygun olarak bitirilmesi ve gerçeği yansıtan denetim raporunun düzenlenmesi için, işin niteliği ve niceliği ile ilgili gerekli yeterlik ve kabiliyetlere sahip denetim ekipleri oluşturulmaktadır.

Denetim sonrasında, Sorumlu Denetçinin, denetim ekibinde yer alan Denetçilerin, denetim planlaması çerçevesinde verilen görevleri yerine getirme süresini ve kabiliyetlerini ölçerek, bir performans değerlendirmesi yapması istenir.

22

12.4.2.4 Mesleki Yeterlik

Şirket, her kademedeki personeli için, sürekli eğitim ihtiyacını dikkate alarak, Şirket içi ve dışı eğitim kaynaklarını ve desteğini sağlar. Aşağıda belirtilenler dahil, çeşitli yöntemlerle personelin yeterliği geliştirilir.

- Meslek ile ilgili konularda yüksek öğrenim almış personel istihdamı.
- Teorik ve uygulamalı eğitimler dahil, sürekli mesleki gelişim sağlanması.
- Mesleki tecrübe edinilmesi.
- Denetim ekibindeki daha deneyimli çalışanların refakatinde, ekibin diğer üyelerinin yetiştirilmesi.
- Bağımsızlık ile ilgili eğitimlerin verilmesi.

Bunun yanı sıra;

- Denetçiler, uygun görülen Şirket dışı mesleki eğitim ve kurslara katılırlar ve Sürekli Eğitim Tebliği'ne uyum sağlarlar.
- Tüm Denetçiler için bir eğitim ve gelişim izleme kaydı tutulur. Yıllık denetim personeli değerlendirmelerinde bu kayıt güncellenir ve personel dosyalarına geri konulur.
- Denetçi toplantıları, Şirket içi eğitimin bir parçasıdır ve gerek duyulduğunda yapılır.
- Görev başında, kıdemli çalışan refakati altında eğitim; verilen işleri yaparken kazanılan deneyimle olur.

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

- Üstlenilen işlerin ifası sırasında tespit edilen uygulamaya yönelik hususlar, Şirket içi eğitimlerde konu edilir.

Şirket, denetim personelinin, meslekle ilgili konularda yükseköğrenim almış olmasını, Yeminli Mali Müşavir (YMM) ya da Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) Ruhsatı ve KGK Bağımsız Denetçi Belgesi sahibi olmalarını ister.

12.4.2.5 Kariyer Gelişimi

Şirket, personeline kariyer gelişimi ve planlaması için danışmanlık sağlamaktadır. Kariyer planlaması ile personelin;

- Kalite kontrol standartları, performans ve etik ilkelere ilişkin Şirket beklentilerinin farkında olması,
- Performans, yükselme ve kariyer gelişimiyle ilgili değerlendirme yapması, sağlanır.

Bir çalışanın ekip lideri olabilmesi için en az üç yıllık mesleki tecrübe, Müdür yardımcısı olabilmek için en az dört yıllık, Müdür olabilmek için ise, en az beş yıllık deneyim gereklidir.

12.4.2.6 Terfi Etme

Şirket, personelin, bir üst pozisyona yükselmesinin, yukarıda belirtilen hususlar yanında, performans kalitesine ve etik ilkelere bağlılığına dayandığını ve Şirket politika ve prosedürlerine uyması sonucunda terfi edeceğini anlamasını sağlar. Daha karmaşık işlere terfi, uygun gözetim ve incelemelerden geçmeyle mümkün olur.

23

12.4.2.7 Ücret ve Sair Haklar

Ücretler, genel fiyat seviyesindeki artışlar, Şirket içi dengeler ve mevcut iş potansiyeli dikkate alınarak belirlenir. Ücretler, personelin performansına göre zaman içerisinde şekillenir. Ücret artışları ve ödüllendirmeler, performansa ve terfiye göre değerlendirilir. Yıl içinde de ücretler gözden geçirilebilmektedir.

12.4.2.8 Personel İhtiyacının Tahmini

Şirket, müşteri sayısı, müşterinin faaliyet alanı ve niteliği ile yapılacak denetimlerin zamanlaması ve planlaması gibi unsurları dikkate alarak, Kasım ayında, bir sonraki yılın Haziran sonuna kadar gereken personel ihtiyacını belirler. Aynı işlem, Haziran'da da tekrarlanır ve Aralık sonuna kadar olan personel ihtiyacı hesaplanır. Personel sayısının planlanmasında, Şirket'in ilerideki altı aydan on iki aya kadar olabilecek büyüme hızı göz önüne alınır.

12.4.3 Denetim Ekiplerinin Belirlenmesi

Şirket, her bir denetimin sorumluluğunu bir Sorumlu Denetçiye verir. Sorumlu Denetçilerin sorumluluklarını tam olarak yerine getirmeleri için yeterli zamana sahip olmalarını sağlayabilmek amacıyla, iş yüklerini ve müsait olma durumlarını izler.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

Sorumlu Denetçinin kimliği ve görevi, müşterinin kilit yöneticilerine ve üst yönetiminden sorumlu kişilere iletilir. Denetim sözleşmesi ile birlikte, Sorumlu Denetçinin sorumluluğu, görevi ve kimliği, müşteriye ve Sorumlu Denetçinin kendisine yazılı olarak bildirilmiş olur.

Şirket, Sorumlu Denetçinin uygun yeterliğe, beceriye ve görevini yerine getirme yetkisine sahip olmasını ise sürekli eğitim ile sağlamaktadır. Şirket, Sorumlu Denetçilerin, yürürlükteki mevzuat, denetim ve raporlama standartları, iç kontrol ve muhasebe uygulamaları çerçevesinde eğitim almalarını zorunlu kılmıştır.

Denetim ekibi, denetimi yapılacak müşterinin faaliyet alanı ve denetim planlamasında belirlenen risklere göre oluşturulur. Denetim ekibi, en az üç Denetçiden ve yedeklerinden oluşur.

Sorumlu Denetçi, denetim ekibinde görevlendirdiği kişileri;

- Verilen eğitim ve denetimlere katılım yoluyla, benzer nitelik ve karmaşıklıkta denetimler hakkında elde ettiği bilgi ve uygulama tecrübesi,
- Mesleki bilgi, yürürlükteki mevzuatı ve mesleki standartları kavrama kabiliyeti ve buna ilişkin tecrübesi,
- Denetim bilgisi, muhasebe bilgisi ve bu bilgileri uygulayabileceği bilgi teknolojileri düzeyi,
- Müşterinin faaliyet gösterdiği sektör hakkındaki bilgi ve denetim tecrübesi,
- Mesleki muhakemesini kullanabilme yeteneği,
- Şirket'in kalite kontrol politika ve prosedürlerini kavraması ve uygulaması,
- Bağımsızlığı zedeleyecek nitelikte müşteri ile bir bağının olup olmadığı, kriterlerini esas alarak belirler.

12.5 Denetimin Yürütülmesi

Şirket, denetimin, mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesine ve Şirket'in veya Sorumlu Denetçinin içinde bulunulan şartlara uygun raporlar düzenlemesine ilişkin olarak, kendisine makul güvence sağlayacak politika ve prosedürleri oluşturmuştur.

Şirket'in, denetim raporunun, gerçeği yansıtmasına ilişkin denetim çalışmaları sonucunda sağlanacak makul güvence için oluşturulan politika ve prosedürleri;

- Denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırmaya yönelik hususları,
- Yönlendirme ve gözetim sorumluluklarını ve
- Gözden geçirme sorumluluklarını, içerir.

12.5.1 Denetimin Yürütülme Kalitesinin Tutarlılığı

Şirket, politika ve prosedürleri aracılığıyla, denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırır. Yazılı veya elektronik denetim rehberleri, yazılımlar veya diğer standart belgelendirme biçimleri ile sektöre veya denetimin konusuna özgü rehberler, denetim ekibi ile paylaşılır.

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

Sorumlu Denetçi, denetim ekibindeki Denetçilerin sorumluluklarını, kendilerine verilen işi objektif bir bakış açısı ve mesleki şüphecilik ve özenle, bağımsız denetim standartlarını ve etik ilkeleri gözeterek yaptıklarını değerlendirir. Denetim ekibindeki kıdemli Denetçilere sorular yöneltmeleri için gereken önlemleri alır. Denetim ekibindeki Denetçilerin aralarında gereken iletişimi kurmalarını sağlar.

Sorumlu Denetçi, yapılan denetimin amacının ekipteki Denetçiler tarafından anlaşılması için gerekli toplantıları ve bilgilendirmeleri yapar. Bu kapsamda, kıdemli kişiler, ekipte yer alan kıdemli Denetçilerin, kendilerine verilen işin amacını kavrayabilmeleri için, denetimin, ekip ve refakat çalışması şeklinde yürütülmesini sağlar.

12.5.2 Yönlendirme ve Gözetim

Sorumlu Denetçinin, denetim ekibini yönlendirme ve gözetimi işlemi aşağıdaki hususları içerir.

- Denetim çalışmasında kaydedilen aşamayı takip etmek.
- Ekip üyelerinin yetenek ve yeterliklerini göz önüne alarak, işi tamamlamak için sürelerinin yeterli olup olmadığını, verilen talimatları anlama düzeylerini ve işin planlandığı gibi yürütülüp yürütülmediğini değerlendirmek.
- Denetim sırasında ortaya çıkan hususları, önemliliklerini göz önüne alarak saptamak ve planlanmış denetim yaklaşımını buna uygun olarak değiştirmek,
- Danışma gerektiren hususları belirlemek, denetim sırasında daha kıdemlilerle ve/veya önceden belirlenmiş dış danışmanlarla konuları görüşmek.

25

12.5.3 Gözden Geçirme

Gözden geçirme, bağımsız denetimin yoruma açık kritik konularını, denetim sırasında tespit edilen, özellikle zor ve incelikli alanları, önemli riskleri ve Sorumlu Denetçinin önemli bulunduğu diğer alanları kapsar.

Sorumlu Denetçi, denetim ekibinde gözden geçirme sorumluluğunun yerine getirilip getirilmediğini değerlendirir. Gözden geçirme sorumluluğu, daha deneyimli ekip üyelerinin, daha az deneyimli ekip üyeleri tarafından yapılan çalışmaları gözden geçirme esasına dayanır Bu sorumluluğu yerine getiren Denetçi aşağıdaki hususları kontrol eder.

- Denetimin, bağımsız denetim standartlarına ve yasal düzenlemelere uygun olarak yürütülüp yürütülmediği.
- İlave değerlendirme gerektiren önemli hususların ortaya çıkıp çıkmadığı.
- Uygun istişarelerin yapılıp yapılmadığı, ulaşılan sonuçların belgelendirilip belgelendirilmediği ve bu sonuçların gereğinin yapılıp yapılmadığı.
- Yapılan denetimin niteliğini, zamanlamasını ve kapsamını revize etme ihtiyacının bulunup bulunmadığı.
- Yapılan çalışmanın ulaşılan sonuçları destekleyip desteklemediği ve uygun biçimde belgelendirilip belgelendirilmediği.
- Elde edilen kanıtların raporu desteklemek için yeterli ve uygun olup olmadığı.
- Denetim prosedürlerinin amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığı.

**HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

Sorumlu Denetçi, denetim raporu nihai hale gelmeden, denetime ilişkin çalışma kağıtlarını inceler ve ekiple konuları tartışmak suretiyle, varılan sonuçları ve denetim raporunu destekleyecek yeterlilikte denetim kanıtı toplandığı hususundan emin olur.

12.5.4 İstişare

Şirket, denetim ekibi üyelerini, zor ve tartışmalı konularda, bilgi, yeterlik, tarafsızlık ve karar verme yetkilerine sahip olan kişilerden yardım almasını öngören istişare (danışma) kültürünü teşvik etmekte ve bazı hallerde zorunlu kılmaktadır.

Sorumlu Denetçi;

- Ekipteki Denetçilerin, zor ve hassas konularda gerekli danışma hizmetini aldıklarından emin olmak,
- Denetim sırasında, gerek ekip içinden gerekse ekip dışından ve Şirket dışından uygun şekilde, gerekli bilgiye sahip kişilerden fikir danışıldığına kanaat getirmek,
- Danışmanın sonucu, içeriği ve kapsamından tatmin olmak ve sonuçları yazılı hale getirerek, danışılan kişi ile uzlaşmış olmak ve
- Danışılan husus ile ilgili uzlaşılan sonucun uygulamaya geçirilmiş olduğundan emin olmak, zorundadır.

Şartlar gerektirdiğinde, denetim ekibi, Şirket içinden veya dışından gerekli bilgi ve deneyime sahip kişi veya kuruluşlardan danışma hizmeti alabilir. Önemli teknik, etik veya diğer hususlar üzerinde etkin bir danışma hizmeti alınabilmesi, danışılacak kişilere konuyla ilgili her türlü bilginin verilmesine bağlıdır. Danışılarak ulaşılan sonuçlar yazılı hale getirilir ve uygulamaya konulur.

26

Şirket içi danışma sürecinde, hata riskini azaltmak ve denetim sürecinin kalitesini arttırmak üzere, Şirket'teki müşterek deneyim ve uzmanlıktan yararlanılması esastır. Şirket'in yeterli iç kaynağa sahip olmadığı durumda, mesleki ve düzenleyici kuruluşlardan veya alanında uzman kişi ve ticari kuruluşlardan danışma hizmeti alınabilir.

12.5.5 Denetimin Kalitesinin Gözden Geçirilmesi

Şirket, KAYİK'lerin finansal tablolarına ilişkin denetimleri, denetimin kalitesini gözden geçirme işlemine tabi tutar. Şirket, diğer denetimlerin hangilerinin kalitesinin gözden geçirileceğini belirlerken, aşağıda yer alan kriterleri göz önünde bulundurarak karar verir.

- Kamu yararını ilgilendirme düzeyi dahil, denetimin niteliği.
- Denetim risk seviyesi: Seviyenin yüksekliği gözden geçirmenin yapılması gerekliliğini artırır.
- Bir denetimde veya denetim sınıfında olağan dışı risklerin veya durumların tespit edilmesi.
- İşi üstlenen Denetçilerin deneyimi: Deneyimin azlığı gözden geçirmenin yapılması gerekliliğini artırır.
- Önceki yıllardaki durum: Önceki yıllarda gözden geçirmenin yapılmış olması, gözden geçirmenin yapılması gerekliliğini azaltır.
- Önceki gözden geçirmelerdeki bulgular, tavsiyeler: Önceki gözden geçirmelerde az miktarda hususa değinilmiş olması, gözden geçirmenin yapılması gerekliliğini azaltır. Gözden geçirmenin yapılması ve sıklığı yönündeki tavsiyeler dikkate alınmalıdır.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

- Mevzuatın, denetimin kalitesinin gözden geçirilmesini gerektirip gerektirmediği.

Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi, her halükarda;

- Önemli hususların Sorumlu Denetçi ile görüşülmesini,
- Finansal tablolar ve önerilen Denetçi raporu ile bunlara dayanak olan finansal bilgilerin gözden geçirilmesini,
- Denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçlara ilişkin seçilen çalışma kağıtlarının gözden geçirilmesini ve
- Denetçi raporu oluşturulurken ulaşılan sonuçların ve önerilen raporun uygun olup olmadığının değerlendirilmesini,

içerir.

KAYİK'lerin finansal tablolarına ilişkin denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinde, aşağıdaki hususlar ayrıca dikkate alınır.

- a) Denetim ekibinin, özellik arz eden denetim işleriyle ilgili olarak Şirket'in bağımsızlığı konusundaki değerlendirmeleri.
- b) Denetim sırasında tespit edilen önemli riskler, denetim ekibinin değerlendirmeleri ve cevapları da dahil, risk değerlendirmeleri.
- c) Önemlilik ve önemli riskler konusunda alınan kararlar.
- d) Görüş farklılıkları içeren hususlar, zor ve tartışmalı konular nedeniyle danışma gerektiren durumlarda, bu hizmetten yararlanılıp yararlanılmadığı ve ulaşılan sonuçlar.
- e) Denetim sırasında tespit edilen düzeltilmiş ve düzeltilmemiş yanlışlıkların niteliği ve önemi.
- f) Müşteri yönetimine, yönetimden sorumlu kişilere veya diğer düzenleyici otoritelere iletilecek hususlar.
- g) Gözden geçirme için seçilen çalışma kağıtlarının, önemli kararları ve ulaşılan sonuçları gösterir nitelikte olup olmadığı ve
- h) Denetim raporlarının uygunluğu.

27

Denetlenen finansal tabloların denetiminde, Sorumlu Denetçi,

- Denetimin kalitesini gözden geçirecek başka bir Denetçinin atandığından emin olmak,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirme aşamasında ortaya çıkanlar dahil, denetim esnasında ortaya çıkan önemli hususları, denetimin kalitesini gözden geçirecek Denetçi ile tartışmak,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi tamamlanana kadar denetim raporuna tarih verdirmemek, zorundadır.

Sorumlu Denetçi, denetimin yürütülmesi sırasında, denetimin kalitesini gözden geçiren kişiyle, vardığı bir yargının, denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından kabul görmesi amacıyla, istişarede bulunabilir. Bu tür bir istişare, görüş farklılıklarının, denetimin daha geç bir aşamasında tespit edilmesini önler ve tavsiye veya düzeltmeler sonuçlandırılmadan denetim raporu imzalanmaz.

12.5.6 Denetimin Kalitesini Gözden Geçiren Kişilerin Liyakatına İlişkin Kıstaslar

Denetimin kalitesini gözden geçirecek olan Denetçide olması gereken kriterler aşağıdaki gibi belirlenmiştir. Denetimin kalitesini gözden geçirmek için yetkilendirilen Denetçi;

- Gözden geçirdiği işin denetim ekibinde yer almamalıdır.
- Bağımsız, dürüst, tarafsız, mesleki standartlara ve teknik bilgiye sahip, güvenilir ve uygun mesleki davranış ilke ve kurallarına haiz olmalıdır.
- Görevin yerine getirilmesi için yeterli ve uygun teknik uzmanlık, deneyim ve yetkiye sahip olmalıdır.
- Müşteri ile tarafsızlığını tehlikeye düşüren hiçbir ilişkisi bulunmamalı ve müşteriden bağımsız olmalıdır.
- Gözden geçirme işini yapabilmek için yeterli zamanı olmalıdır.

Denetimin kalitesini gözden geçirecek Denetçide aranan yeterli ve uygun teknik uzmanlık, deneyim ve yetki; ilgili işletmenin faaliyet gösterdiği sektör, ekonomik ortam ve muhasebe ilkelerine yönelik deneyim ve bilgileri içermektedir

12.5.7 Denetimin Kalitesini Gözden Geçiren Kişinin Tarafsızlığı

Şirket, denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin tarafsızlığını korumaya yönelik olarak, denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin;

- Mümkün olduğu sürece, ilgili Sorumlu Denetçi tarafından seçilmemesini,
- Gözden geçirme süresince denetimin yürütülmesinde yer almamasını,
- Denetim ekibi adına karar almamasını ve
- Tarafsızlığını tehdit edecek diğer hususların bulunmamasını, sağlar.

Şirket, denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin tarafsızlığının zedelenebileceği durumlarda, bu kişiyi değiştirir. Denetimin kalitesini gözden geçirebilecek nitelikte Şirket içinden Denetçi bulunamaması durumunda, uygun yeterliğe sahip kişiler Şirket dışından atanabilir.

12.5.8 Denetim Kalitesinin Gözden Geçirilmesinin Belgelendirilmesi

Şirket, denetimin kalitesinin yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesine ilişkin olarak;

- Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmeye ilişkin Şirket politikasının gerektirdiği prosedürlerin uygulanmış olduğunu,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinin, ilgili rapor tarihiyle aynı tarihte veya öncesinde tamamlanmış olduğunu,
- Gözden geçiren kişinin bilgisi dahilinde, denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile raporu oluştururken ulaştığı sonuçların, uygun olmadığına dair kanaat oluşturmasına sebep olacak, çözüme kavuşturulmamış herhangi bir hususun bulunmadığını, belgelendirir.

*HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU*

Denetim kalitesinin gözden geçirilmesi için yetkilendirilen Denetçi, çalışmalarını aşağıdaki şekilde belgelerir.

- Denetimin kalitesini gözden geçiren Denetçi, tamamlanmış her bir denetim için yaptığı gözden geçirme sonunda, “Kalite Kontrol Takip Formu”nu doldurur ve imzalar. “Kalite Kontrol Takip Formu”, tarihi belirtilerek imzalandıktan sonra, Sorumlu Denetçiye ve denetim ekibine teslim edilir ve denetim ekibi, bu Formu denetim dosyasına ekler.
- “Kalite Kontrol Takip Formu”, denetimin kalitesini gözden geçiren Denetçi tarafından, denetim raporu imzalanmadan önce oluşturulur.

12.5.9 Görüş Farklılıkları

Herhangi bir şekilde ve konuda oluşabilecek görüş farklılığı, denetimin erken safhalarında belirlenmelidir. Bağımsız denetim ekibinin kendi içinde, istişare edilen kişilerle ve ilgili durumlarda, Sorumlu Denetçi ile denetimin kalitesini gözden geçiren kişi arasında oluşabilecek görüş farklılıklarının ele alınması ve çözümü için, aşağıdaki politika ve prosedürler uygulanır.

- Görüş farklılıklarının, denetimin erken bir safhasında oluşması halinde, çözümü ve ulaşılan sonuçların uygulanması belgelendirilir.
- Denetimden Sorumlu Denetçi, ekip üyelerini, görüş farklılıklarını, kendisine veya diğer ekip üyelerine, hiçbir endişe duymadan iletmeleri hususunda bilgilendirir.
- Görüş farklılıklarının, tartışmalar sonucunda ortadan kalkması durumunda, tartışmanın nasıl sonuçlandığı, gerektiği durumlarda yazıya dökülür.
- Görüş farklılığını gidermek için, gerektiğinde, mesleki veya düzenleyici kuruluşlar ile alanında uzman kişi veya ticari kuruluşlardan görüş alınır.
- Görüş farklılığı çözüme kavuşturuluncaya kadar denetim raporuna tarih verilmez.

12.5.10 Çalışma Kağıtları

12.5.10.1 Çalışma Kağıtlarının Oluşturulması ve Gözden Geçirilmesi

Şirket, denetimin yürütülme sürecine ait çalışma kağıtlarının oluşturulması ve gözden geçirilmesi için aşağıdaki politika ve prosedürleri oluşturmuştur.

- Her bir denetimde, denetim alanına ilişkin tüm çalışmalar, denetim çalışma kâğıtlarına not alınır.
- Çalışma kâğıtlarındaki kayıtlar, o denetim alanında uygulanan tüm denetim tekniklerini açıklayacak ayrıntıda olur. Bunların, hangi denetim alanı ile ilgili olduğuna, hangi denetim dönemine, hangi denetlenen müşteri ile ilgili olduğuna ilişkin bilgiler de bu kâğıtlar üzerinde yer alır.
- Her yıl tekrarlanması gerekmeyen, işletmenin geneline ilişkin bilgiler ile iç kontrol sistemi incelemelerine ilişkin çalışma kâğıtları, daimi dosya çalışma kâğıtlarını teşkil eder. Bunlar, her bir denetim dönemine ilişkin cari dosya çalışma kâğıtları ile birleştirilerek, çalışma dosyasını oluşturur.
- Çalışma kâğıtları, denetim raporuna dayanak oluşturması için, saklanabilecek nitelikte, okunur ve anlaşılır biçimde oluşturulur.
- Çalışma kâğıtlarının ve denetim kanıtlarının eşleştirilerek referanslama işlemleri, denetim ekibi tarafından yapılır.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

- Referanslama sırasında toplanan belgelerin, çalışmalar ile paralel olmasına ve sonuçlara kanıt teşkil etmesine özen gösterilir.
- Çalışma kağıtları, çalışma kağıdını hazırlayan Denetçiden daha deneyimli olan bir Denetçi tarafından gözden geçirilir. Çalışma kağıtlarının, birden fazla ekip üyesi tarafından gözden geçirildiği durumlar da söz konusudur.

12.5.10.2 Çalışma Kâğıtlarının Nihai Denetim Dosyalarında Birleştirilmesi

Şirket, denetim raporlarının tamamlanmasının ardından, denetim ekiplerinin, çalışma kâğıtlarını nihai denetim dosyalarında birleştirmesini sağlar. Finansal tabloların bağımsız denetimi ve sınırlı bağımsız denetimlerinde, referansları, tespitleri ve risk değerlendirmeleri tamamlanmış olan çalışma kâğıtlarının, nihai denetim dosyalarında birleştirilmesi işlemi, Denetçi raporu tarihinden itibaren altmış gün içinde tamamlanır. Bir işletmede birden fazla Denetçi raporu düzenlenmesi halinde, bu süre, her bir rapor için ayrı ayrı dikkate alınır.

Denetim dosyalarının toparlanması işlemi tamamlandıktan sonra, hiçbir belge, geçerlilik süresi dolmadığı sürece, silinmemekte veya atılmamaktadır. Her denetim raporuna ait denetim dosyası, Kalite Kontrol Komite'sinin yazılı beyanı ile kapanmaktadır.

12.5.10.3 Çalışma Kâğıtlarının Gizliliği, Güvenli Biçimde Saklanması, Doğruluk ve Bütünlüğü, Erişilebilirliği ve Geri Kullanılabilirliği

Çalışma kağıtlarında yer alan bilgilerin açıklanması için, müşteri tarafından verilmiş özel bir yetki veya söz konusu açıklamayı zorunlu kılacak yasal veya mesleki bir zorunluluk bulunmadığı sürece, etik hükümler, Şirket personelinin çalışma kâğıtlarında yer alan bilgilerin gizliliğini devamlı olarak sağlamasını zorunlu kılar.

Çalışma kağıtları, ister kağıt, isterse elektronik veya diğer ortamlarda olsun, Şirket yetkililerinin bilgisi olmadan, üzerlerinde değişiklik, ekleme veya çıkarma yapılabildiği ya da kalıcı olarak silinebildiği veya bunlara zarar verilebildiği sürece, çalışma kağıtlarında yer alan verilerin doğruluk ve bütünlüğü, erişilebilirliği veya geri kullanılabilirliği tehlikeye düşer. Bu sebeple, çalışma kağıtlarının gizliliğini, güvenli biçimde saklanmasını, doğruluk ve bütünlüğünü, erişilebilirliğini ve geri kullanılabilirliğini sağlamak amacı ile denetim çalışanları, aşağıdaki hususları uygulamakla yükümlüdürler.

- Çalışma kağıtlarının, hangi tarihte ve kimin tarafından oluşturulduğunun, değiştirildiğinin veya gözden geçirildiğinin belgelenmesi.
- Bilgilerin elektronik ortamda, denetim ekibiyle paylaşıldığı veya diğer taraflara iletildiği durumlar başta olmak üzere, denetimin tüm aşamalarında bilgilerin doğruluk ve bütünlüğünün korunması.
- Çalışma kağıtları üzerinde yetkisiz değişiklikler yapılmasının engellenmesi, yapılan değişikliklerin anlaşılır olması.
- Denetim ekibinin ve diğer yetkili tarafların, sorumluluklarını uygun bir şekilde yerine getirmelerini sağlayacak biçimde, çalışma kağıtlarına erişimlerine izin veren kontrollerin sağlanması.
- Elektronik ortamdaki çalışma kağıtlarına erişimin, sadece yetkili kullanıcılar ile sınırlandırılması.
- Kağıt ortamındaki çalışma kağıtlarına erişimin sınırlandırılması ve gizliliğin sağlanarak saklanması.
- Denetimin uygun aşamalarında ve düzenli aralıklarla, elektronik çalışma kağıtlarının yedeklenmesi.
- Özellikle, elektronik biçimde oluşturulan çalışma kağıtlarına (kullanılan teknolojinin, zaman

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

içerisinde güncellenmesi veya değiştirilmesi durumlarında) saklama süresi boyunca erişime ve bunların geri kullanımına imkan sağlanması.

- Denetim dosyaları tamamlandıktan sonra, çalışma kağıtlarında yapılan değişiklik kayıtlarının belgelendirilmesi,
- Kalite kontrol ve diğer amaçlarla, Şirket'imiz dışından yetkili tarafların belirli çalışma kağıtlarına erişimine ve çalışma kağıtlarını gözden geçirmesine imkan sağlanması.

Denetçiler kullanmadığında, müşterilere ilişkin belgeler dolaplardaki dosyalarında muhafaza edilmelidir. Denetim raporlarına ilişkin çalışma kağıtları ve denetim sonucunu etkileyen bilgileri içeren belgeler (kontrol listeleri, formlar ve elle yazılmış notlar da dahil) ve kayıtlar, ilgili mevzuat hükümlerine ve KGK'nın düzenlemelerine uygun olarak, Şirket tarafından asgari on yıl saklanır.

12.6 İzleme

12.6.1 Şirket'in Kalite Kontrol Politika ve Prosedürlerinin İzlenmesi

Üstlenilen tüm işler/raporlar, müşteriye tesliminden önce Sorumlu Denetçiler tarafından incelenir. Bu inceleme sırasında, Şirket'in kalite kontrol politika ve prosedürlerine bağlı kalınıp kalınmadığı da gözden geçirilir. İncelemelerde sorunlara rastlanırsa veya hatalar açığa çıkartılırsa, Kalite Kontrol Sistemi, politika ve ilgili prosedürleri gözden geçirilir ve benzeri hususlarla karşılaşma riskini azaltacak değişikliklere gidilir.

Kalite Kontrol Komitesi, her yıl, her bir Sorumlu Denetçinin tamamlanmış en az bir denetim dosyasını gözden geçirir. Bu gözden geçirme (cold file review), toplantılar yapılarak Denetçilerle müzakere edilir ve alınacak önlemler belirlenir. 31

Her yıl, Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi (kalite kontrol rehberi, politika ve prosedürler, formlar vb.) Kalite Kontrol Komitesi tarafından gözden geçirilir. Bu gözden geçirme, Şirket'in kaliteye bağlılığına odaklanır ve kalite kültürünün değerlendirilmesini içerir. Kalite Kontrol Komitesi üyeleri, tüm Sorumlu denetçiler ile birlikte Sistemin güçlendirilmesinden sorumludur.

İzleme sürecinde, Şirket tarafından, Kalite Kontrol Sistemi'nin sürekli olarak gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesinde, aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

- Şirket'in, bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlerinin uygunluğu ve yeterliliği.
- Sisteme, Sisteme uygunluk sağlanmasına veya Sistemi anlama düzeyine ilişkin zayıflıkların, uygun Şirket personeline bildirilmesi.
- Mesleki gelişim için teorik ve uygulamalı eğitimlerin verimliliği.
- Mesleki standartlarda ve yürürlükteki mevzuatta yapılan değişikliklerin, Şirket'in politika ve prosedürleri ile uyumu.
- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik kararların analizi.
- Şirket'in, temel ve mesleki eğitime dair politika ve prosedürlerine ilişkin geri bildirim sağlanması dahil, Sistemde yapılacak iyileştirmelerin ve atılacak düzeltici adımların belirlenmesi.

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde gerekli değişikliklerin zamanında yapılabilmesini sağlamak için; Şirket'in, kalite kontrolden sorumlu personeli tarafından, politika ve prosedürlerin takip edilmesi.

Ayrıca, seçilen tamamlanmış denetim dosyaları, her üç yılda bir HLB'nin görevlendirdiği bir Sorumlu Denetçi tarafından, uluslararası kalite kontrol standartlarına uyumuna ilişkin (IQAR- International Quality Assurance Review) incelemeye tabi tutulur.

12.6.2 Tespit Edilen Eksikliklerin Değerlendirilmesi, Bildirilmesi ve Düzeltmesi

Şirket, izleme sürecinin sonunda tespit edilen eksikliklerin etkilerini değerlendirmekte ve bu eksikliklerin aşağıdakilerden hangisi olduğuna karar vermektedir.

- Kalite Kontrol Sistemi'nin, Şirket'in, mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluk sağladığına ve Şirket veya Sorumlu Denetçiler tarafından düzenlenen raporların, içinde bulunulan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlama konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar veya
- Sistemik, tekrarlayan veya düzeltici adımların derhal atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler.

Şirket, izleme süreci sonucunda tespit edilmiş eksiklikleri ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeleri, ilgili Sorumlu Denetçilere ve diğer ilgili personele bildirmektedir.

Tespit edilmiş eksikliklere yönelik düzeltici adımlara ilişkin tavsiyeler, aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını içerir.

- Tek bir denetim veya tek bir personele ilişkin uygun düzeltici adımların atılması.
- Bulguların, eğitim ve mesleki gelişimden sorumlu kişilere iletilmesi.
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde değişiklik yapılması.
- Şirket'in, politika ve prosedürlerine uygun hareket etmeyenler, özellikle bu davranışı tekrarlayanlar hakkında, Şirket tarafından disiplin işlemlerinin uygulanması.

İzleme süreci sonucunda, herhangi bir denetim raporunun uygun olmayacağının veya denetimin yürütülmesi sırasında bazı prosedürlerin uygulanmadığının tespit edildiği durumlarda, Şirket'in, mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuata uygunluğun sağlanabilmesi için atılması gereken ilave adımlara karar vermesi ve hukuki destek alıp almamayı değerlendirmesi gerekir.

Şirket, Kalite Kontrol Sistemi'nin izlenmesiyle ilgili olarak yürütülen sürecin sonuçlarını, yılda en az bir kez, Sorumlu Denetçilere, Şirket'in Genel Müdürü'ne (veya eşdeğeri) veya Yönetim Kurulu da dahil, Şirket'teki diğer ilgili kişilere bildirmektedir.

Bu kişilere, görev tanımlarına ve sorumluluklarına uygun olarak yapılacak bildirim;

- Uygulanan izleme prosedürlerinin açıklanmasını,
- İzleme prosedürlerinden elde edilen sonuçları,
- İlgili hallerde, sistemik, tekrarlayan veya diğer önemli eksikliklerin açıklanmasını ve söz konusu eksikliklerin giderilmesi veya düzeltilmesi için atılan adımları, içermektedir.

12.6.3 Şikayet ve İddalar

Şikayet ve iddialar, Şirket personeli, müşteriler veya üçüncü kişilerden gelebilir. Eğer, herhangi bir personelin şikayeti veya iddiası varsa, bunu, Sorumlu Denetçiye yazılı olarak ve ayrıca, üstüne sözlü olarak iletebilir. Şikâyet ve iddialar hakkında Sorumlu Denetçiler, Şirket Yönetim Kuruluna bilgi verir.

Şirket, yapılan şikayet ve iddiaları ciddiye alır ve derhal ilgili Sorumlu Denetçi dışındaki bir Sorumlu Denetçiye havale eder. Müşteri şikayeti ve iddiaları müşteriyle birlikte ele alınmalı ve hızlı çözümler üretilmeye çalışılmalıdır. Çözüm süresince müşteri bilgilendirilmelidir.

Şikayet ve iddiaların soruşturulması için soruşturmaya nezaret eden Yöneticinin;

- Yeterli ve uygun deneyime ve Şirket içinde yetki sahibi olması,
- İlgili denetimin yürütülmesi sürecinde hiçbir şekilde görev almamış olması, gerekir.

Soruşturmaya nezaret eden yönetici, gerekli hallerde Şirket'in hukuk müşavirini de soruşturmaya dahil edebilir.

Soruşturma tamamlandıktan sonra, şikâyet ve iddialar ile bunlara verilen cevaplar, dosya halinde Yönetim Kurulu'na sunulur. Yönetim Kurulu'na sunulan dosyanın içeriğinden Kalite Kontrol Komitesi'ne de bilgi verilir. Şikâyet ve iddia konusu ile ilgili soruşturma süreci devam ederken, Kalite Kontrol Sistemi tarafında da, şikayet ve iddianın, hizmet kalitesine etkisi ve nasıl önlenebileceği ile ilgili çalışmalar yapılır.

33

Şikâyet ve iddiaların soruşturulması sırasında, kalite kontrol politika ve prosedürlerinin tasarım ve uygulanmasında eksikliklerin veya Kalite Kontrol Sistemi'ne bir veya birden fazla kişinin uymadığının tespit edilmesi halinde, Şirket, tespit edilmiş eksiklikler ve hataların düzeltilmesine yönelik adımların atılmasını sağlamaktadır.

Her şikayet ve iddia, Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi'ndeki giderilmesi gereken bir zaafiyetten kaynaklanmış olabileceği göz önünde bulundurularak ele alınmalıdır.

12.7 Kalite Kontrol Sisteminin Belgelendirmesi

Şirket, Kalite Kontrol Sistemi'nin her bir unsurunun işleyişine dair kanıt sağlamak için, gerekli belgelerin toplanmasını şart koşar.

Şirket, bağımsızlık taahhütleri, müşterinin kabulünden denetimin sonlanmasına kadar geçen sürece ait çalışma kağıtlarının oluşturulması, performans değerlendirmeleri, denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi ve tamamlanmış denetim dosyalarının teftiş edilmek üzere seçilme prosedürleri gibi, Kalite Kontrol Sistemi'nin her unsurunun işlediğini kanıtlayan belgelerin biçim ve içeriğini oluşturur.

Şirket'in, Kalite Kontrol Sistemi'ne uyumunu değerlendirmek için, izleme sürecini uygulayan kişilere yeterli zamanı sağlayacak bir süre veya mevzuat gerektiriyorsa, daha uzun bir süre belgelerin saklanması sağlanmaktadır.

*HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
2017 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU*

Şirket, yürürlükteki mevzuat gereği, ticari defterlerini, denetim raporlarını, elektronik ve benzeri ortamlarda tutulanlar dahil olmak üzere, denetim çalışmalarına ve Kalite Kontrol Sistemi'ne ilişkin her türlü belgeyi, ekleriyle birlikte asgari on yıl süreyle saklamak zorundadır.

13. DİĞER HUSUSLAR

2017 yılında, portföye dahil edilen yeni müşterilerin katkısı ile, gelirlerde bir önceki yıla kıyasla %2 oranında artış sağlanmıştır. 2018 yılında, portföydeki müşteri sayısının ve gelirlerdeki artışın devamı hedeflenmektedir.